

60. rocznica powstania KPP
30. rocznica utworzenia PZPR

Uroczyste zebrania partyjne Hold pamięci rewolucjonistów Gratulacje bratnich partii

Mija 30 lat od daty historycznego wydarzenia — Kongresu Zjednoczeniowego w Warszawie, który trwał od 15 do 21 grudnia 1948 r. Z okazji tej historycznej rocznicy odbyły się 15 bm. w całym kraju uroczyste zebrania organizacji partyjnych. W wielu zebraniach uczestniczyli członkowie Biura Politycznego i Sekretariatu KC PZPR.

Goście, braterskie pozdrowienia i serdeczne gratulacje z okazji tych rocznic zawierają kolejne depesze: KC Komunistycznej Partii Czechosłowacji, KC Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności, KC Węgierskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej, KC Bułgarskiej Partii Komunistycznej, oraz KC Rumuńskiej Partii Komunistycznej.

15 bm. w 30. rocznicę zjednoczenia polskiego ruchu robotniczego i w związku z 60-leciem powstania Komunistycznej Partii Polski — społeczeństwo naszego kraju oddało cześć i hold wybitnym rewolucjonistom, przywódcom proletariatu, twórcom myśli programowych partii robotniczych, uczestnikom walk o wyzwolenie narodowe i społeczne, tym wszystkim, których życie i dzieło wpisało się na trwałe w dzieje polskiego i międzynarodowego ruchu robotniczego.

Przy Bramie Straceni warszawskiej Cytadeli, pod tablicą bojowników wolności wieniec złożyła delegacja KC PZPR: członek Biura Politycznego KC PZPR, przewodniczący CRZZ —

Wł. Kruczek, przewodniczący CKB PZPR — A. Laszewicz, kierownik Wydziału Kadr KC PZPR — Z. Stepień.

Już po raz piętnasty

WYBIERAMY „Mistera Krakowa 1978”

Po raz piętnasty ogłaszamy nasz konkurs na najlepszy obiekt budownictwa ogólnego oddany do użytku w Krakowie. W tegorocznym konkursie do tytułu „Mistera” mogą zgodnie z regulaminem kandydować budynki całkowicie ukończone, posiadające elewację i uporządkowane otoczenie oraz przekazane użytkownikom w terminie od 1 stycznia do 31 grudnia 1978 r.

Przy ocenie kandydatur jury — jak zawsze — bierze pod uwagę walory architektoniczne i rozwiązania przestrzenno-urbanistyczne, funkcjonalność wnętrza, konstrukcję, rodzaj zastosowanych materiałów budowlanych, uzyskane efekty ekonomiczne, koszt ogólny, jakość wykonawstwa, wyposażenie, kolorystykę i inne czynniki wpływające na wartość obiektu.

Zwracamy się z prośbą do Zarządu Rozbudowy Krakowa, Krakowskiego Oddziału Stowa-

Cena 1 zł

echo KRAKOWA

ROK XXXIII PISMO POPÓLUDNIOWE Nr 283 (10255)
ODZNACZONE ZŁOTĄ ODZNAKĄ M. KRAKOWA

Kraków, sobota 16, niedziela 17 grudnia 1978 r.

Artykuł E. Gierka w „Prawdzie”

15 bm. w organie KC KPZR, dzienniku „Prawda” ukazał się obszerny artykuł I sekretarza KC PZPR, Edwarda Gierka, zatytułowany: „W służbie narodu”.

Jest on poświęcony dwóm ważnym datom: 60-leciu utworzenia KPP oraz 30-leciu zjednoczenia ruchu robotniczego i powstania PZPR.

Padły cztery strzały...

Chybiony zamach na Wł. Lubańskiego

Korespondent PAP, Jan Sierpućkowski pisze: Stało się to we

Ze świata

15 BM. w Sofii zakończyła się międzynarodowa konferencja teoretyczna „Budownictwo socjalizmu i komunizmu a rozwój świata” zorganizowana przez KC BPK oraz kolegium redakcyjne miesięcznika „Problemy pokoju i socjalizmu”. Zgromadziła ona przedstawicieli 73 partii komunistycznych i robotniczych z całego świata.

W PIĄTEK, liczne miasta irańskie były widownią starć między ludnością a żołnierzami regularnej armii, która na mocy zarządzeń władz wojskowych stosuje ostre represje i strzela do ludności cywilnej.

rzyszenia Architektów Polskich, Wojewódzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Krakowskiego Zjednoczenia Budownictwa oraz wszystkich naszych Czytelników o wskazanie w terminie do 15 stycznia 1979 r. obiektów, które ich zdaniem zasługują na wyróżnienie i odpowiadają podanym wyżej warunkom konkursu. Zgłoszenia prosimy nadsyłać na adres redakcji „Echo Krakowa”, Kraków, ul. Wiślna 2, względnie do Zarządu Rozbudowy Krakowa, ul. Przy Rondzie 12 — z dopiskiem na kopercie „Mister Krakowa 1978”.

Po wstępnej selekcji przedstawimy Czytelnikom, w lutym przyszłego roku, na łamach

ChRL i USA nawiążą stosunki dyplomatyczne

W Waszyngtonie i Pekinie ogłoszono, że Stany Zjednoczone i ChRL nawiążą stosunki dyplomatyczne z dniem 1 stycznia 1979 r. W przyszłym miesiącu wicepremier Chin, Teng Siao-ping złoży oficjalną wizytę w USA.

wtorek, 12 bm. ok. godziny 22.00. W mieszkaniu słynnego piłkarza Włodzimierza Lubańskiego, grającego w barwach klubu „Lokeren” w belgijskim mieście tej samej nazwy zadzwonił telefon. Wł. Lubański podniósł słuchawkę, lecz po drugiej stronie nikt się nie odezwał. W kilka minut później do drzwi mieszkania zajmowanego obecnie przez czechosłowackiego trenera piłkarskiego Józefa Vacenovskiego w Lokeren przy ul. Koopkapellestraat, zadzwoniło dwóch uzbrojonych osobników. Jeden z nich spytał: „Pan Lubański?”. Trener Vacenovski miał szybki refleks. Natychmiast zatrzęsął drzwiami i w tym momencie padły cztery strzały. Kule przebiły drzwi. Jedną z nich lekko raniła czechosłowackiego trenera w rękę. Na pozór ten spór wydarzeń może wydawać się nielogiczny. Trzeba więc dla wyjaśnienia dodać, że Włodzimierz Lubański ostatnio zmienił mieszkanie lecz zachował poprzedni numer telefonu. Dawne mieszkanie Lubańskiego zajął właśnie J. Vacenovski. Dwaj napastnicy kierowali się adresem z książki telefonicznej, po sprawdzeniu czy Lubański znajduje się w domu.

Jakie były ich zamiary? Czy chcieli zgładzić polskiego piłkarza? Jeśli tak, to dlaczego? Przecież przysparza on obecnie sławy belgijskiemu klubowi. A może chcieli go uprowadzić i strzelali do drzwi w celu wysadzenia zamku...

Niepełną jeszcze odpowiedź łatwo wyczytać w prasie belgijskiej, która rozpisuje się na ten

„Echo” zdjęcia wyróżniających się kandydatów, spośród których jury dokonywać będzie wyboru „Mistera” i „Wicemistera”.

Jak zawsze zależy nam na tym, by wyróżnione zostały w konkursie obiekty naprawdę najlepsze, reprezentujące ciekawe rozwiązania architektoniczne i konstrukcyjne, dobrze i funkcjonalnie zaprojektowane, słowem takie, w których chcielibyśmy mieszkać i pracować. Dlatego apelujemy do wszystkich mieszkańców Krakowa o zgłaszanie kandydatur. Niech żaden ciekawy budynek nie zostanie pominięty! (hs)

Zgromadzeni na otwarciu wystawy zapoznają się z zaprezentowanymi na niej zdjęciami, pamiątkami, dokumentami.
Fot. JADWIGA RUBIS

Kto znał? Kto pamięta?

Otwarcie wystawy pamiątek po zamordowanych przez okupanta hitlerowskiego pracownikach Zarządu Miejskiego w Krakowie

Na długo przed otwarciem wystawy zdjęć, dokumentów i pamiątek po zamordowanych w latach 1939—1945 pracownikach Zarządu Miejskiego w Krakowie zgromadzili się 15 bm. w siedzibie Urzędu Miasta Krakowa rodziny, przyjaciele, towarzysze pracy, znajomi ofiar hitlerowskiego faszyzmu. Tablica pamiątkowa, odsłonięta tuż po wojnie, na której widnieją nazwiska tych, którzy zginęli z rąk okupanta w więzieniach i obozach koncentracyjnych, w ulicznych egzekucjach — udekorowana została wiązkami biało-czerwonych kwiatów i flagami o barwach państwowych, robotniczych i miejskich. Zapłonęły znicze. Wzięli udział członkowie organizacji młodzieżowych. Rozległy się dźwięki polskich pieśni narodowych i rewolucyjnych.

Otwierając wystawę, która stanowi wstęp do utworzenia Izby Pamięci Narodowej, przewodniczący Koła ZBoWiD przy Urzędzie Miasta — b. partyzant AL F. Ostafin — przypomniał, iż choć minęło ponad 30 lat od zakończenia wojny, pamięć o ofiarach terroru faszystowskiego jest ciągle żywa, bowiem ci, którzy umierali w więzieniach, obozach koncentracyjnych, ginęli w egzekucjach

— oddawali swe życie, aby mogli żyć inni, ich dzieci, rodziny, naród polski. Dlatego cześć im i chwala nieśmiertelna!

F. Ostafin złożył serdeczne podziękowanie wszystkim, którzy przyczynili się do zebrania dokumentów i pamiątek, a w szczególności zespołowi historycznemu Koła ZBoWiD przy Urzędzie Miasta, z przewodniczącym J. Albrechtem i członkami J. Kuszmirem i J. Kulczykiem,

a także Komitetowi Zakładowemu PZPR. Podziękował również redakcji „Echo Krakowa” udzielającej w tym przedsięwzięciu wiele pomocy przez zamieszczenie na swoich łamach artykułów w ramach akcji „Kto znał? Kto pamięta?”. W szczególności wyraził też podziękowanie red. Helenie Noskiewicz.

(Dokończenie na str. 2)

Podczas uroczystej Konferencji Samorządu Robotniczego z-ca członka Biura Politycznego KC i sekretarz KK PZPR — K. Barcikowski dekoruje Orderem Sztandaru Pracy i klasy sztandar Zakładów Budowy Maszyn i Aparatury im. S. Szadkowskiego w Krakowie.
Fot. JADWIGA RUBIS

Do najstarszych, o bogatych tradycjach rewolucyjnych fabryk naszego miasta należą dawne, założone w r. 1829, Zakłady Zieleniewskiego — dziś Zakłady Budowy Maszyn i Aparatury im. S. Szadkowskiego. W Zakładach tych, odbyło się wczoraj uroczyste, poszerzone

posiedzenie KSR, z udziałem weteranów ruchu robotniczego, twórców rewolucyjnej tradycji Zakładów. W posiedzeniu uczestniczyli: zastępca członka Biura Politycznego KC PZPR, I sekretarz KK PZPR — K. Barcikowski, sekretarze KK PZPR — J. Grzelak, S. Markiewicz i H. Michalski, I sekretarz KD PZPR Śródmieście — A. Kawalec, przewodniczący KRZZ — A. Dańkowski, wiceprezydent m. Krakowa — Z. Sakiewicz oraz przedstawiciele Ministerstwa Przem. Ciężkiego i Maszyn Rolniczych, Zjednoczenia „Chemag” i in. Obecny był weteran walk rewolucyjnych, uczestnik Wielkiej Rewolucji Październikowej — W. Kowalski, a także delegaci Zakładów sprzed 30. laty, na Kongres Zjednoczeniowy Partii: W. Patera i A. Pieprzyk.

Witając zebranych, I sekretarz KZ PZPR, przewodniczący KSR — J. Skaloń mówił o drodze, jaką przebył polski ruch robotniczy i o historycznym znaczeniu zjednoczenia tego ruchu przed 30. laty i doniosłej działalności PZPR.

Dyrektor nac. mgr inż. K. Brzeziński przypomniał dzieje Zakładów, które w latach międzywojennych zyskały miano „czerwonej twierdzy” krakowskiego proletariatu. W walce z okupantem hitlerowskim zginęło wielu pracowników Zakła-

(Dokończenie na str. 2)

Inicjatywa Polski Rezolucje ONZ

Zgromadzenie Ogólne NZ przyjęło rezolucję w sprawie zawarcia konwencji o umocnieniu gwarancji bezpieczeństwa państw nie posiadających broni jądrowej, której projekt przedstawił na forum tej organizacji Związek Radziecki.

XXXIII sesja Zgromadzenia Ogólnego NZ jednomyślnie przyjęła przygotowaną z inicjatywy Polski rezolucję w sprawie ochrony i dalszego rozwoju wartości kulturalnych.

Bombki szklane, barwne stroiki na świąteczne drzewka produkują się przez cały rok. Wyroby z Koszalina cieszą się dużym powodzeniem. Poważną część produkcji wędruje na eksport.
CAF — UNDR0

DLA STAREGO KRAKOWA

PAŃSTWOWY TEATR MUZYCZNY W ŁODZI odpowiadając na apel Krakowskiego Teatru Muzycznego przeznaczył na konto odnowy Krakowa całkowity dochód, w wysokości 36.372 zł, z przedstawienia operetki Straussa „Czar walca”, które odbyło się w Łodzi 26 listopada.

KLUB „DISKOMAT” Spółdzielni Mieszkaniowej im. T. Kościuszki wpłacił na konto 2 tys. zł uzyskane ze zorganizowanego — wyjątkowo odpłatnie — balu andrzejkowego.

MŁODZIEŻ VI LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO w Krakowie przekazała 910 zł.

CZŁONKOWIE BRIGADY PRACY SOCJALISTYCZNEJ Z WYDZIAŁU KROJOWNI — 212 ZAKŁADU PRZEMYSŁU ODEŻOWEGO „VISTULA” przekazali 300 zł. (es)

PRZEDSTAWICIELE WIELKIEJ ORKIESTRY SYMFONICZNEJ PR i TV w KATOWICACH — dyrektor Marian Wallek-Walewski i wiceprzewodniczący Rady Zakładowej Paweł Rajzewicz — dokonali na ręce wiceprezydenta m. Krakowa Barbary Guzik wpłaty 115 tys. zł zebranych ze składek członków Zespołu z przeznaczeniem na odnowę zabytków Krakowa. (bp)

„Ojczyzna — Patriotyzm — Socjalizm“

IV Olimpiada ZSMP

15. bm. odbyła się w Lublinie ogólnopolska inauguracja IV Olimpiady Wiedzy Społeczno-Politycznej Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej. Olimpiada przebiegać będzie pod hasłem: „Ojczyzna — Patriotyzm — Socjalizm“.

IV edycja olimpiady ZSMP rozpoczynając się w dniach obchodów 30-iej rocznicy zjednoczenia polskiego ruchu robotniczego i 60-lecia KPP zakończy się eliminacjami centralnymi w połowie 1979 r. — w okresie jubileuszu 35-lecia Polski Ludowej. Te ważne wydarzenia w życiu partii, państwa i narodu polskiego wyznaczają główne kierunki programowe konkursu. Biorący udział w olimpiadzie będą musieli wykazać się znajomością faktów społecznych, politycznych i gospodarczych w życiu Polski oraz umiejętnością ich analizy i oceny.

„Odprężenie i realizm“

MOSKWA
Dziennik „PRAWDA“ publikuje dziś (16 bm.) artykuł który stwierdza m. in., że Deklaracja Moskiewska Państw-Stron Układu Warszawskiego została przyjęta jednogłośnie. Proponując Zachodni program odprężenia militarnego, narada DKP w Moskwie musiała rozpatrzyć także niektóre środki, związane z współdziałaniem państw-stron Układu Warszawskiego w sprawach obrony.

W dyskusji nad związanymi z tymi sprawami, towarzysze rumuńscy zajęli odrębne stanowisko. Później, za pośrednictwem prasy podali niektóre swoje argumenty do wiadomości opinii publicznej, co dostarczyło pretekstu burżuazyjnym i pekińskim propagandyście do spekulacji i insynuacji.

Narada moskiewska proponuje, by iść w kierunku porozumienia poprzez wspólne wysiłki, licząc się z interesami bezpieczeństwa wszystkich stron. Tylko w ten sposób można odnieść praktyczne sukcesy w dziele rozbrojenia, stworzyć warunki rozwijania szerokiej pokojowej współpracy w sferze europejskiej i międzynarodowej.

Fiasko misji?...

KAIR
Sekretarz stanu USA, Cyrus Vance, odleciał w piątek z Kairu do Waszyngtonu, by złożyć prezydentowi Jimmy Carterowi sprawozdanie z rozmów, jakie przeprowadził w Kairze i Tel Awiwie w celu ratowania przed fiaskiem rokowań egipsko-izraelskich.

OD NIEDZIAŁY

Waż z jeziora Loch Ness nie lubi zimy. Sensacyjne wiadomości o jego pojawieniu się nie goszczą więc o tej porze roku na pierwszych stronach gazet. Popularna „Nessie“ upodobała sobie lato, wabiąc w tym czasie do Szkocji turystów z całego świata. „Waż“ natomiast, o którym rozpisyuje się obecnie prasa europejska nie ma nie wspólnego ze szkodliwym jeziorem i w ogóle z gatunkiem gadów. Nazwano go „wężem walutowym“, co w przekładzie na język oficjalny oznacza: Zachodnioeuropejski System Walutowy, w skrócie ZSW.

Funkcjonować ma od 1 stycznia przyszłego roku w postaci nowej jednostki rozliczeniowej ECU, tudzież interwencyjnego funduszu monetarnego. Powstał z inspiracji dziełami państw zrzeszonych w Europejskiej Wspólnocie Gospodarczej, które w nowym systemie upatrują możliwość zapobiegania gwałtownym wahanom kursów walut.

„Ale „walutowy waż“ jeszcze nie działa, pojawiły się natomiast pierwsze kłopoty, bo oto z grona jego entuzjastów już wyłamało się dwóch członków „dziewiatki“: Wielka Brytania i Irlandia, które uznały, że w tym przypadku ich interes narodowy klóci się wyraźnie z interesem ogólnoeuropejskim. Oba kraje zrezygnowały

Uczestnicy wczorajszej uroczystości oddali hołd pamięci 360 tys. ofiar niemieckiego faszyzmu zglądanych w obozie śmierci w Majdanku, składając wiązanki kwiatów w miejscach masowych straceń i przed pomnikiem mauzoleum.

Kto znał? Kto pamięta?

(Dokończenie ze str. 1)

autorce tych artykułów za serce i pracę włożoną we wspólne działania.

Następnie zabrał głos b. więzień oświęcimskiego obozu, którego ojciec znajduje się również wśród zamordowanych pracowników Zarządu Miejskiego — red. M. Kieta, podkreślając wielką rangę akcji, mającej na celu ocalenie od zapomnienia i przypominanie osobowości tych, którzy zginęli zamordowani przez okupanta, oddając swe życie dla świata bez wojen i faszyzmu, dla pokoju i wolności.

W otwarciu wystawy uczestniczyli m. in.: wiceprezydent m. Krakowa — Z. Sakiewicz i sekretarz KZ PZPR UM — E. Wójcik.

Na wystawę w gmachu Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wiesny Ludów 3/4 serdecznie zapraszają społeczeństwo naszego miasta organizatorzy — Zarząd Koła ZBoWiD UM i redakcja „Echa Krakowa“.

Dzisiaj odbędzie się wręczenie sztandaru dla Koła ZBoWiD w UMK ufundowanego przez ZSMP w Urzędzie Miasta Krakowa. (bp)

Zamach na Wł. Lubańskiego

(Dokończenie ze str. 1)

temat bardzo obszernie. Wszystko wskazuje na to, że sprawa nieudana na szczęście zamachu jest niejaki Werner Van Steen, członek ekstremistycznej flamandzkiej organizacji VMO.

Werner Van Steen wraz ze swym przyjacielem Lode Willemsem zostali latem br. zaaresztowani w Polsce za przestępstwo graniczne (przemyt) podlegające karze w każdym kraju. Otrzymał wyrok pozbawienia wolności, przy czym Wernera Van Steena wypuszczono z więzienia za kaucję. Wrócił do Belgii i publicznie odgrażał się, że „weźmie odwet“. Domagał się też, nie szczędząc pogroźek, uwolnienia swego pozostającego w polskim więzieniu przyjaciela.

GÓRNICZY II zmiany kopalni „Debiensko“ (Zabrzańskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego) wykonali tegoroczny plan wydobycia, dostarczając gospodarce narodowej w br. ponad 2 mln ton węgla. Do końca roku załoga wyprodukuje dodatkowo na potrzeby kraju i eksportu ponad 83 tys. ton węgla.

KOLEJNA, cenna pozycja, która ukazała się na 30-lecie zjednoczenia polskiego ruchu robotniczego, jest książka Władysława Góry pt. „Polska Zjednoczona Partia Robotnicza od I do VII Zjazdu (1948—1978)“.

Z KRAJU

15. BM. zmarła w Gdyni Danuta Baduszkowa — dyrektor i reżyser Teatru Muzycznego w Gdyni, którego była główną twórczynią. Pracę reżyserską rozpoczęła w 1945 r. Zmarła odznaczona była m. in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

15. BM. przekazano do eksploatacji zelektryfikowany odcinek kolejowy Stargard — Szczecin Główny kończąc w ten sposób realizację ważnego przedsięwzięcia komunikacyjnego, tzn. elektryfikację linii kolejowej Poznań — Krzyż — Stargard — Szczecin Główny.

Wykoleił się ekspres Madryt-Kadyks

MADRYT
15. bm. w pobliżu Manzanares (Hiszpania) wykoleił się jadący z szybkością 100 km/godz. ekspres Madryt — Kadyks. Według wstępnych informacji, co najmniej 10 osób zginęło, a przeszło 50 odniosło rany.

co słychać...

W domu aukcyjnym Sot-heby w Londynie, sprzedano antyczną, egipską figurkę za 280 tysięcy funtów. Wapienna figurka pochodzi z 2290 roku przed naszą erą i przedstawia budowniczego piramid. Cena, jaką zapłacił prywatny kolekcjoner, jest najwyższą kwotą zapłaconą kiedykolwiek za dzieło sztuki świata antycznego.

Sprawa jest w toku dochodzenia policyjnego. Znalaziono w pobliżu Lokeren opuszczonego samochodu Wernera Van Steena — białego volkswagena, którego widzieli przypadkowi świadkowie chybionego zamachu. Prasa belgijska nie ukrywa tych faktów pisząc o nich obiektywnie, chociaż z ledwo tajnym zażenowaniem. Nazwisko Lubańskiego jest w Belgii niemal tak samo popularne, jak wśród milionów polskich miłośników piłki nożnej. Dzienniki belgijskie piszą już nie o „sprawie Lubańskiego“ lecz o „afere Van Steena“, którego poszukuje policja.

uporać ze swoimi problemami, a więc — z inflacją, utrzymaniem stabilności kursu funta sterlinga, oraz z przywróceniem konkurencyjności towarów brytyjskich na rynkach zagranicznych.

W licznych komentarzach prasy zachodniej poświęconych zasadom funkcjonowania „węża walutowego“ podkreśla się, przede wszystkim, iż wielkie nadzieje, jakie pokładamy Francja i RFN w nowym systemie nie spełniły się, ponieważ nie udało im się nakłonić — mimo finansowych bodźców — mniej rozwiniętych państw EWG. Tym samym realizacja

I co dalej z „wężem“?

tego projektu pozostaje pod dużym znakiem zapytania, a korzyści wydają się być wątpliwe.

Nie ma takich wątpliwości prezydent Francji, wedle którego wprowadzenie strefy stabilizacji walutowej oznaczać ma ożywienie eksportu i polityki inwestycyjnej, stanowiącej pozytywny czynnik dla polityki zatrudnienia. Stanowiska prezidenta Francji nie podziela jednak przywódca gaulistów — Jacques Chirac. Za-

W 30-lecie Zjednoczenia

Odznaczenia i dyplomy dla działaczy partyjnych

W Krakowskich Zakładach Elektronicznych „Telpod“, odbyło się wczoraj uroczyste spotkanie Egzekutywy KD PZPR Podgórze z działaczami ruchu robotniczego b. członkami PPR i

Zakłady im. S. Szadkowskiego odznaczone

(Dokończenie ze str. 1)

dów. Dyr. K. Brzeziński przedstawił wielki dorobek Zakładów, które wyspecjalizowały się w produkcji sprzętów powietrznych i amoniakalnych, pomp hydraulicznych, dmuchaw dla hutnictwa, górnictwa, itp. a także w produkcji odlewów. W ciągu 30 lat odchodziły stąd wyroby na eksport do ponad 40 krajów, a w bież. roku na rynki zagraniczne przeznaczają się 38 proc. produkcji.

Za wysokie osiągnięcia w działalności politycznej, społecznej i produkcyjnej, na mocy uchwały Rady Państwa PRL, nadany został Zakładom im. S. Szadkowskiego Order Sztandaru Pracy I klasy.

Aktu dekoracji Orderem zakładowego sztandaru dokonał zastępca członka Biura Politycznego KC, I sekretarz KK PZPR — K. Barcikowski.

W swym wystąpieniu K. Barcikowski skierował słowa najwyższego uznania dla załogi i kierownictwa Zakładów, dla organizacji partyjnej, dziękując za to, co zostało zrobione. W imieniu najwyższych władz partyjnych z I sekretarzem KC PZPR — E. Gierekim i władz krakowskiej organizacji partyjnej oraz swym własnym życzyły załozde wszelkiej pomyślności i kontynuowania najchlubniejszych tradycji. Złożył też gorące podziękowania wlebranom ruchu robotniczego za ich wielki wkład w walkę i pracę dla rozwoju socjalistycznej Polski.

Podczas uroczystej KSR nastąpiła dekoracja zasłużonych pracowników Zakładów, Krzyżami Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski udekorowani zostali: J. Bednarz, J. Gaj, J. Chochół, M. Kalisz, M. Malik, T. Pamuła, S. Śmietana, B. Schiele, E. Stabik, J. Słomak, J. Romanowski. Wręczono także 14 Złotych, 12 Srebrnych i 13 Brązowych Krzyży Zasługi. (bp)

PPS, którym wręczono wysokie odznaczenia państwowe. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski udekorowana została Maria Dobosz. Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski otrzymali: Zofia Czapięga, E. Czemborowicz, H. Kaczyński, J. Scibor, F. Żurek, S. Jarczyk, J. Trąbka, J. Malada, J. Hareziak, J. Potępa, S. Górak, E. Kugiel, W. Nowak, E. Kluza, M. Czajka, M. Krepa, S. Stanek i L. Dzięgielewski.

Przodującym działaczom partyjnym „Telpodu“ wręczono odznaki PZPR.

Na otwartym zebraniu partyjnym zorganizowanym z okazji 30-lecia zjednoczenia polskiego ruchu robotniczego organizacja partyjna przy Krakowskich Zakładach Betoniarskich i Żelbetowych w Łęgu otrzymała z rąk członka Sekretariatu KK PZPR, kierownika Wydz. Organizacyjnego E. Grzesiaka sztandar.

15 nowych kandydatów i członków otrzymało legitymacje partyjne, a 16 byłych członków PPR i PPS wyróżniono okolicznościowymi odznaczeniami i dyplomami.

Na posiedzeniu KZ PZPR w Zakładach Przemysłu Tytoniowego w Krakowie — z udziałem sekretarza KK PZPR Z. Gasidy — Krzyżami Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski udekorowani zostali zasłużeni pracownicy, b. członkowie PPR i PPS: J. Bińczycki, Z. Owsianka, W. Gut, E. Janek, B. Sypek. Złote Krzyże Zasługi otrzymali: B. Dwornik, Zofia Grudziń, F.

„Kosmos-1062“

MOSKWA

W Związku Radzieckim wystrzelono 15. bm. kolejnego sztucznego satelitę Ziemi: „Kosmos-1062“, przeznaczony do kontynuowania badań przestrzeni kosmicznej.

Sputnik wszedł na orbitę o parametrach: początkowy okres obiegu Ziemi — 95,1 min., apogeum — 548 km, perygeum — 508 km, kąt nachylenia orbity — 74 st.

Z sali koncertowej

Schubert — „władca melodii“

Przez współczesnych swych nie doceniany i wręcz nie zauważany, odkryty właściwie dopiero po śmierci, stał się Franciszek Schubert w dziejach muzyki postacią nieporównywalną — nieporównanym, niedoścignionym mistrzem melodii. Spuścizna Schuberta — zważywszy, iż żył on tak krótko, niewiele ponad lat trzydzieści — zdumiewa i zachwyca swym bogactwem, wszechstronnością; symfonie, dzieła sceniczne, utwory kameralne, msze koncertowe — i pieśni. Setki, setki pieśni...

Dobrze więc się stało, iż owa 150 rocznica śmierci Franciszka Schuberta przypomnieliśmy sobie — i uczcili wczoraj, w piątek, kompozytora tego, „władcę melodii“ koncertem specjalnym naszej Filharmonii. Na koncert ten złożyły się dwa dzieła Schuberta: VII symfonia i Msza Es-dur.

Schubert nie był w muzyce rewolucjonistą ani nawet reformatorem; osadził się głęboko w tradycjach, które swym twórczym talentem kontynuował, rozwijał, wzbogacał. Nie był Schubert również i wybitnym architektem, budowniczym wielkich form muzycznych: naśladował raczej w konstrukcjach muzycznych swoich poprzedników i współczesnych. Ale wszędzie przebił się — i zwycięził — melodyjnością swojej twórczej inwencji...

W obu słuchanych wczoraj dziełach Schuberta aż przelewa

Trudzik. Wręczono także 30 partyjnych legitymacji kandydatów przodującym członkom zakładowej organizacji ZSMP. (bp)

Także w AGH odbyło się spotkanie Egzekutywy KU PZPR i władz rektorskich z byłymi członkami PPR i PPS. Przybyłym wręczono albumy, wiązanki kwiatów i pamiątkowe znaczki. Komitet Uczelniany PZPR powstał w Akademii Górniczo-Hutniczej zaraz po Kongresie Zjednoczeniowym, a organizacja partyjna liczyła wówczas 160 członków. (jb)

Prof. dr W. Nowacki doktorem h.c. Uniwersytetu w Liege

Na Uniwersytecie w Liege odbyła się 15. bm. uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa prezesowi Polskiej Akademii Nauk, prof. dr Witoldowi Nowackiemu. Otrzymał on ten tytuł w dowód uznania belgijskiej uczelni dla wielkiego dorobku naukowego, m. in. w zakresie nowoczesnej teorii sprężystości.

Wręczenie nagród medycznych PAN—1978

15. bm. odbyło się w Warszawie uroczyste wręczenie dorocznych nagród Wydziału Nauk Medycznych PAN za osiągnięcia badawcze w różnych dyscyplinach; o istotnym znaczeniu dla postępu wiedzy medycznej i ochrony zdrowia społeczeństwa.

Nagrodę indywidualną im. Jędrzeja Śniadeckiego otrzymał prof. dr Włodzimierz Ptak z Instytutu Mikrobiologii AM w Krakowie, za cykl prac poświęconych mechanizmowi regulacji immunologicznej.

Przyznano także trzy równorzędne nagrody I stopnia.

„Echo Krakowa“

DZIENNIK Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa — Książka — Ruch“.

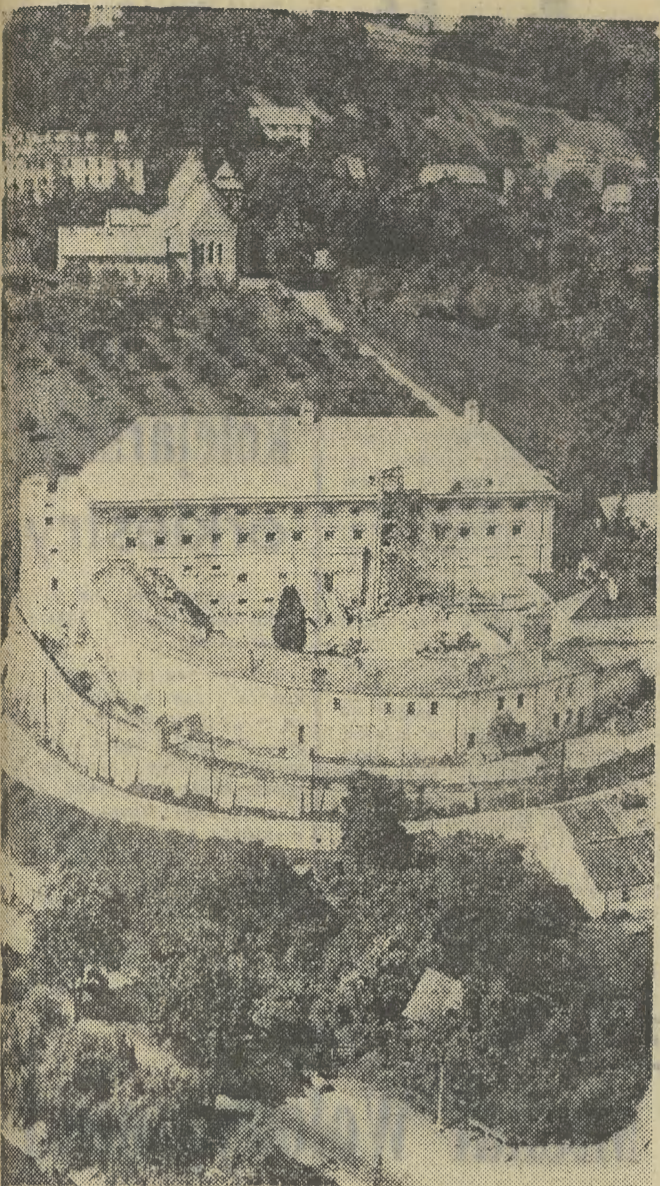
REDAGUJE KOLEGIUM: Teresa Stanisławska — redaktor naczelny, Czesław Morawetz — z-ca red. naczelnego, Krzysztof W. Kasprzyk — sekretarz odpowiedzialny, Helena Noskiewicz, Marian Nowy — członkowie kolegium.

ADRES REDAKCJI: „Echo Krakowa“, ul. Wiśna 2, 31-007, Kraków („Echo Krakowa“), skrytka pocztowa 64, 30-960 Kraków. Telefon: centr. 275-83, redaktor naczelny: 246-78, zastępca redaktora naczelnego: 249-99, dział miejski: 219-48 i 211-87, dział łączności z czytelnikami: 289-87, dział sportowy: 232-32, Biuro Ogłoszeń: 270-39.

WYDAWCA: Krak. Wyd. Prasowe RSW „Prasa — Książka — Ruch“ ul. Wiśna 2.

DRUK: Prasowe Zakłady Graficzne RSW „Prasa — Książka — Ruch“, Kraków, ul. Wielopole 1.

1234567 DO SOBOTY

Sandomierz

Z wędrówek po kraju

Miasto jak Rzym na 7 wzgórzach rozsiadłe...

INSTYTUT HISTORII Materialnej PAN — stanowisko archeologiczne w Sandomierzu — mieści się w małym budynku, przylegającym tuż do murów Bramy Opatowskiej. Za oknem gwar turystów. O każdej porze roku w pobliżu tej budowli, wzniesionej około 1362 roku przez Kazimierza Wielkiego, tłoczno. Każdy chętnie fotografuje się na tle 12-metrowej wysokości ceglanej wieży. Rokrocznie kilkanaście milionów turystów przyjeżdża tu, aby obejrzeć doniosłe dokumenty naszej wspaniałej przeszłości, by uczyć się historii...

Ostatnio prasa podała, że to miasto, położone jak Rzym na 7

wzgórzach — będzie niebawem obchodzić jubileusz tysiąclecia. Ale czy tylko?

Z ARCHEOLOGIA w Sandomierzu to w ogóle dziwna sprawa. Mimo że miasto liczy tyle wieków — do tej pory nie zostało właściwie zbadane. Co prawda były prowadzone wieloletnie badania, ale nie do końca.

Już w początkach państwa polskiego znaczenie Sandomierza było duże. Gall Anonim w testamentcie Władysława Hermana wymienia, że Bolesław jego syn otrzyma — „Sedes Regni principales” czyli stolice dzielnic z siedzibami w Krakowie, Wrocławiu i Sandomierzu. Potwierdza to w kilkadziesiąt lat później w raporcie do króla Sycylii — Rogera II geograf Al Idrisi.

Według posiadanych dokumentów, pierwsza lokacja miasta nastąpiła w 1242 roku, a lokatorem był książęcy mincerz — Witko.

PODZAS BADAŃ wzgórz zamkowego, a w szczególności terenu Collegium Gostomianum — tuż pod 30 cm. warstwą ziemi archeolodzy dokopali się murów kościoła parafialnego, pod wezwaniem świętego Piotra, pochodzących najprawdopodobniej z pierwszej połowy XII wieku.

Oprócz murów kościoła znaleziono 2950 fragmentów różnych ozdób, przedmiotów z żelaza, brązu, szkła, rogu, kości, kamienia i gliny oraz wyroby tekstylne i drewniane. Ponadto wykopano 1249 zespołów ceramiki oraz 638 grobów.

Na podstawie tych znalezisk dziś już wiemy, że tereny te były zamieszkałe wcześniej niż mówią o tym najdawniejsze źródła pisane. Prace wykopaliskowe, prowadzone w terenie Collegium Gostomianum w latach 1969—1973, ujawniły także bardzo złożony wielowarstwowy układ stratygraficzny. Przedmioty wydobyte z ziemi świadczą o ludziach, którzy tu niegdyś mieszkali, o ich życiu i pracy.

OD DAWNA wielu badaczy przypuszczało, że pod kompleksem średniowiecznej i nowożytniej zabudowy wzgórz zamkowego kryją się relikty wcześniejszych drewniano-ziemnych śladów warowni, gdzie kiedyś władca być może był legendarny Sudomir lub Sodomir, od którego imienia wywodzi się prawdopodobnie nazwa Sandomierz. I tak np. niezmiernie ciekawe było odkrycie na terenie dziedzina zamkowego pozostałości wczesnośredniowiecznych drewniano-ziemnych obronnych obwarowań wzgórz oraz resztek pieców garncarskich.

Okazuje się, że ówczesna ludność Sandomierza trudniła się nie tylko rolnictwem, ale również uprawiała rzemiosło. Sandomierskie warsztaty garncarskie wytwarzały wyroby z glin białowypalających i żelazistych.

WSPANIAŁY WIDOK, jaki się roztacza z Bramy Opatowskiej, nasuwa wiele myśli i skojarzeń. W południowo-zachodniej stronie miasta wznosi się sztucznie usypany kopiec „Salve regina” (dotychczas nie zbadany). Na południu dymią komin Sandomierskiej huty szkła okiennego. Na wschodniej stronie opadają ku Wiśle — Góry Pieprzowe.

U stóp zaś, pod ziemią kryje się odpowiedź na pytanie czy Sandomierz liczy więcej niż tysiąc lat? Ale jej dokładne sformułowanie przed zakończeniem kompleksowych badań archeologicznych byłoby przedwczesne.

JANUSZ SZEGDA

Słońce w baku

Ogniwa słoneczne umieszczone na dachu samochodu zasilają standardowe akumulatory kwasowe, po zupełnym naładowaniu, których pojazd może przebyć 35—45 mil. Baterie są ładowane w czasie jazdy, jak i podczas postoju. To nowe rozwiązanie opracowano na uniwersytecie w Tel-Awivie.

W przyszłym roku najważniejszą sprawą w oświacie jest, z jednej strony, doskonalenie pracy szkół, podnoszenie poziomu kształcenia i wychowania na wyższy poziom, a drugiej, maksymalnie racjonalne wykorzystanie tych świadczeń na oświacie jakie państwo jest w stanie przeznaczyć mimo istniejących ograniczeń.

Resort oświaty i wychowania otrzymał na rok 1979 z budżetu państwa, 53,6 mld zł, tj. o 4 proc. więcej środków niż w roku 1978 (nie licząc kwot przeznaczonych na place) na swoje potrzeby. Trzeba podkreślić, że równie zwiększonymi środkami nie dysponuje żaden inny resort.

Racjonalność gospodarowania przyznanymi kwotami wymaga skoncentrowania się na tych dziedzinach oświaty i wychowania, gdzie są największe zaległości i potrzeby, gdzie jest najwięcej do zrobienia. Taką dziedziną jest szkolnictwo wiejskie: podstawowe i zawodowe.

Mimo ograniczeń inwestycyjnych, które objęły niemal wszystkie działy gospodarki narodowej, w roku 1979 przewiduje się oddanie do użytku 29 gminnych szkół zbiorczych spo-

ród 80, których budowa już trwa. Pełne i terminowe zrealizowanie tego zamierzenia zależy w znacznym stopniu od wsparcia budowlanych inicjatywami społecznymi. Często bowiem przedsiębiorstwa wykonawcze borykają się z brakiem pracowników, zwłaszcza fachowców od prac wykończeniowych. Zakłady pracy, rzemiosło i usługi dysponują fachowcami, którzy mogliby wiele pomóc w realizacji oświatowych inwestycji.

Szkoły zbiorcze, które powstaną w przyszłym roku, to jednak nie tylko problem „budowlany”, to także sprawa właściwego zagospodarowania oddanych do użytku obiektów, a więc dobrej organizacji pracy dydaktycznej w tych szkołach, skompletowania kadry nauczycielskiej. Wiąże się z tym konieczność zapewnienia nauczycielom warunków do pracy, czyli mieszkań, a uczniom warunków do nauki, czyli dogodnego dojazdu do szkół.

Zrobiono już w tym zakresie sporo. Porozumienie, zawarte przez resort oświaty i wychowania z kółkami rolniczymi sprawiło, że kółka nie zarabiają już na dowożeniu dzieci. Obywatelskie traktowanie spraw o ważnym, społecznym znaczeniu może złagodzić wiele napięć i trudności. Czy np. PGR-y organizujące tak sprawnie dowóz dzieci swych pracowników do gminnej szkoły zbiorczej nie mogłyby zrobić kroku dalej i zabierać własnymi samochodami inne dzieci ze wsi? Czy zawsze, w każdym przypadku budżet pa-

stwa musi być obciążony kosztami dowozów?

Dobre warunki lokalowe, wykwalifikowany nauczyciel, wygodny, bezpieczny dojazd do szkoły — ten rejestr podstawowych wymogów zapewniający kształcenie i wychowanie na odpowiednim poziomie, wpływający na zmniejszenie dysproporcji między szkołą w mieście a na wsi, zamykają... podręczniki. W klasach pierwszych z podręcznikami jest dobrze i będzie równie dobrze także w roku przyszłym, oczywiście, jeśli chodzi o klasy drugie, zreformowane. Uczniowie klas starszych będą mieć jednak z podręcznikami spore kłopoty, jeśli resort poprzestanie na przydzielonej mu ilości 10 tys. ton papieru. W tej sytuacji Sejmowa Komisja Oświaty i Wychowania debatując nad projektem planu i budżetu 1979 r. postanowiła wysunąć żądanie przyznania przez rząd dodatkowej ilości papieru.

Równoległe z doskonaleniem pracy szkolnictwa podstawowego na wsi musi postępować doskonalenie szkolnictwa zawodowego, zwłaszcza o kierunkach rolniczych. Stworzy to duże możliwości awansu młodzieży wiejskiej. Pozyskanie dla rolnictwa tej właśnie młodzieży, mieszkającej we wsi, znającej jej problemy, mającej odpowiednie doświadczenie w rolnictwie, jest najbardziej korzystne dla gospodarki. Dlatego też posowie, zgromadzeni w Sejmowej Komisji Oświaty obradującej nad projektem planu i budżetu na 1979 r. zwracali uwagę na konieczność właściwego doboru młodzieży, zgłaszającej chęć nauki na kierunkach rolniczych. Obserwuje się bowiem wśród kandydatów na rolników niepokojąca przewagę uczniów, których rodzice nie mieli nigdy nie wspólnego ani ze wsią, ani z rolnictwem.

Projekt planu i budżetu na

rok 1979 stwarza oświacie możliwości realizacji najpilniejszych potrzeb, złagodzenie największych trudności i w miarę spokojne, pozbawione napięć, funkcjonowanie naszego szkolnictwa. Te możliwości zależą jednak w dużej mierze od postawy całego społeczeństwa, od naszej gotowości pomocy szkolnictwu, które powinno być przedmiotem powszechnej troski.

H. SZYPULSKA

Najdłuższy w świecie tunel „Arlberg” — otwarty

1 grudnia 1978 r. otwarty został oficjalnie dla ruchu najdłuższy w świecie (13073 m) tunel „Arlberg” pomiędzy Austrią a Szwajcarią. Jest to niezwykle ważne połączenie drogowe, które pozwala w ciągu 20 minut przebyć trasę z Langen (Szwajcaria) do Saint Anton (Austria). Do tej pory jedynym połączeniem drogowym między tymi dwoma krajami była przełęcz Arlberg leżąca na wysokości 1794 m — trasa niezwykle niebezpieczna ze względu na lawiny i oblodzenia.

Dzięki supernowoczesnym urządzeniom kierowanym przez trzy komputery, zapewniono maksymalne bezpieczeństwo ruchu, które zapewniają m. in. 124 punkty przeciwpożarowe oraz zatoki postojowe co 200 metrów. Gdy tylko zatrzyma się tam jakiś samochód, jedna z 48 kamer telewizyjnych natychmiast zawiadania automatycznie centrum kierownicze. Jeden z specjalistów natychmiast kontaktuje się za pomocą interfonu z kierowcą, aby poznać przyczynę postoju i ewentualnie coś poradzić. W razie wypadku, ekipy ratunkowe mogą przybyć na miejsce w ciągu 10 minut, podczas gdy światła sygnalizacyjne regulują natężenie ruchu stosownie do zaistniałej sytuacji. Oświetlenie wejść do tunelu automatycznie przystosowuje się do zmian natężenia światła dziennego, tworząc pewnego rodzaju strefę adaptacji wzroku kierowców. Klimatyzacja również działa automatycznie i dostosowuje parametry powietrza do liczby pojazdów w tunelu.

Sami o sobie

Czy jest Pan z siebie zadowolony?

— Jestem od 20 lat dyrektorem Specjalistycznego Przemysłowego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Krakowie. Przez te wszystkie lata mogłem więc obserwować stały rozwój tej tak potrzebnej i specjalistycznej gałęzi medycyny — mówi dr **MIECZYSLAW STERECKI**.

— Widziałem jak poprawiają się warunki pracy lekarzy, przybywa przychodni z prawdziwego zdarzenia, jak realizowana jest idea troski o zdrowie ludzi i pracy. To musi przynieść satysfakcję, zadowolenie, którego nie jest w stanie zmącić nawet to, że nie zawsze wszystko układalo się jak trzeba.

Satysfakcję sprawia również to, że nasz krakowski Zespół, a właściwie jego osiągnięcia są wysoko cenione w kraju. Potwierdził to m. in. III Zjazd Krajowy Medycyny Przemysłowej Służby Zdrowia, który odbywał się w Łodzi z okazji

25-lecia istnienia tej specjalności.

Niestety przedmiotem mojej troski, a także niezadowolona jest absencja chorobowa. A przecież wraz z poprawą warunków pracy i lepszą opieką lekarską liczba ludzi chorych powinna coraz bardziej zmniejszać się. Tymczasem jest akurat odwrotnie.

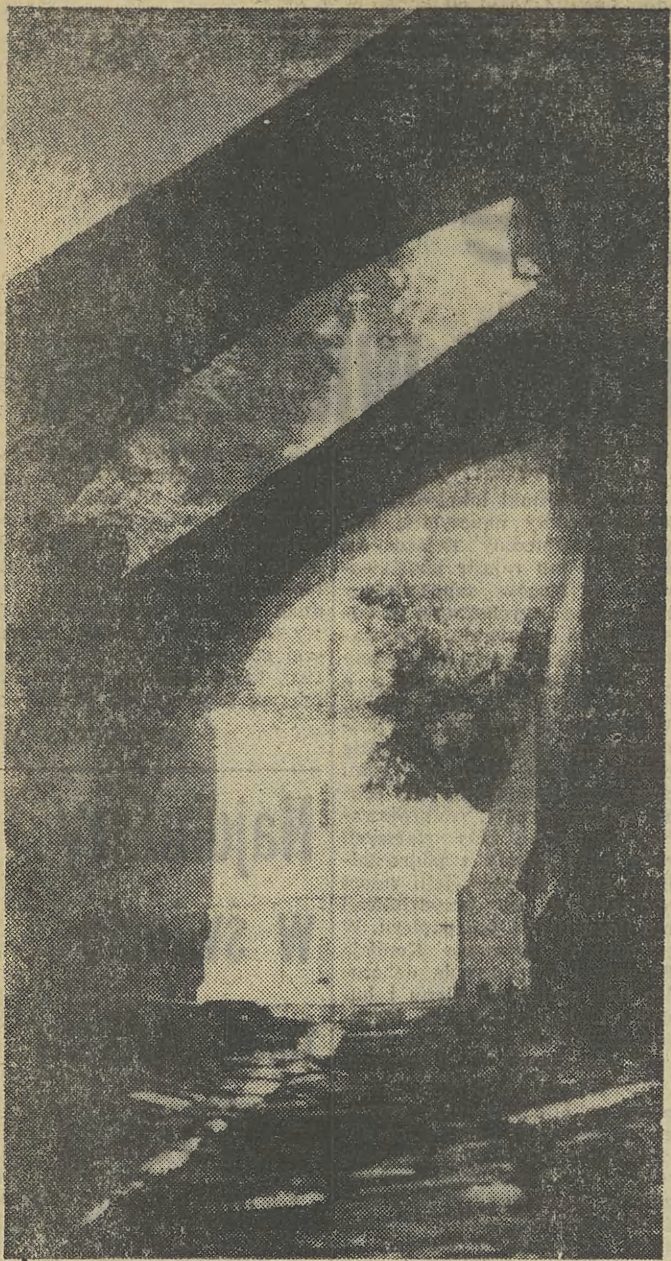
Niektórzy pacjenci starają się wyludzić zwolnienie wywierając presję na lekarza, który przecież nie zawsze jest w stanie sprawdzić czy „chory” jest rzeczywiście chory, czy też udaje, a woli

nie ryzykować pomyłki na niekorzyść pacjenta.

Równocześnie trzeba przyznać, że wielu lekarzy ciągle jeszcze zbyt liberalnie podchodzi do chorych. Ogromną rolę w stale rosnącej absencji odgrywają także wypadki poza pracą, a przede wszystkim nadużywanie alkoholu.

Niestety świadomość społeczna wciąż nie jest u nas najlepsza, wciąż wielu ludzi nie zdaje sobie sprawy z tego, że lekceważenie pracy, stałe branie zwolnień jest działaniem na szkodę nas wszystkich ale i siebie samego.

— Po prostu uważam, że choroba musi przestać się u nas opłacać, a wtedy będą pewnie bardziej zadowoleni. (beg)

„Małe dzieła” tworzące obraz wielkiej sztuki Krakowa

Można i chyba warto zastanawiać się na jakiej podstawie budujemy zazwyczaj obraz sztuki i kultury danego okresu, kręgu kulturowego, obszaru geograficznego. Czy o kształcie tego wyobrażenia decydują wybrane wielkie dzieła czy też całe zespoły dzieł sztuki różnych dziedzin — malarstwa, architektury, rzeźby, rzemiosła artystycznego itp.

SADZE, ZE CZĘSTSZY jest sposób pierwszy. Waży tu z pewnością XIX-wieczna tradycja widzenia historii sztuki jako zespołu arcydzieł, a także potoczna przydatność skrótkowego, syntetycznego widzenia dzieł sztuki przez pryzmat dzieł największych. Polemizowanie z takim właśnie widzeniem dzieł sztuki jest ciągle jeszcze sprawą bardzo trudną. Rzadko bowiem zastanawiamy się nad tym, że prawdziwy obraz sztuki danego kraju nie ogranicza się do tego, co zgromadzone w muzeach. Muzea przechowują dzieła wybrane, najcenniejsze, ale przecież w jakimś sensie wyrwane z kontekstu, pozbawione tła dzieł innych, nieraz może mniej wartościowych, ale składających się na całość dokonania kulturowych danego czasu.

Kraków jest miastem, które jak może żadne inne daje dowód na to, że zbiory muzealne, choćby najwspanialsze to tylko część obrazu sztuki i kultury miasta nie dająca pojęcia o jego całości. O całości tego obrazu stanowi wiele elementów wrośniętych w pejzaż miasta — nie zawsze dostrzeganych i docenianych. Obok budowli słynnych i od dawna uznanych za dzieła sztuki napotykanymy na setki, tysiące dzieł mniejszych, nieraz niepozornych w masie swej jednak stanowiących o niej niezbawny, jak się okazuje bogactwo sztuki Krakowa.

AKCJA ODNOWY starego Krakowa jest kompleksem działań mającym na celu zachowanie i przystosowanie do użytkowania zabytkowych obiektów.

Stare polichromie w... PGR-owskim przedszkolu

Przedszkole dla dzieci pracowników PGR w Wiśniowej w woj. rzeszowskim będzie chyba unikatową w kraju tego typu placówką, przyozdobioną polichromią liczącą ok. 300 lat. Podczas prac przy adaptacji zabytkowego dworu na cele socjalne załogi PGR, na suficie jednego z pomieszczeń odsłonięto dobrze zachowane, wykonane techniką fresku malowidła.

Z głębin stuleci

Na terytorium słynnej Lawry Kijowsko-Pieczerskiej znajduje się wiele znanych zabytków architektury. Wśród nich poczesne miejsce zajmuje okazała w swoich rozmiarach główna dzwonnica. Jak wiadomo, budował ją architekt I. G. Schedel w latach 1731—1745 z pomocą wielu innych mistrzów, jak Kownir i Rubaszewski.

Dzwonnica, której wysokość wynosi aż 96 m (więcej niż wieża kościoła Mariackiego w Krakowie), odznacza się bogactwem architektonicznym i malarskiego wykończenia wszystkich czterech pięter-poziomów, czytelnością i wyrazistością linii, a także różnorodnością i lekkością sylwetki.

Budowla kilka razy przechodziła gruntowne prace konserwatorskie. Ostatnia restauracja dawownicy miała miejsce w 1963 roku, niemniej w całym kompleksie zabytku wciąż prowadzi się wiele prac. Wymienia się np. w całości system zaopatrzenia w energię elektryczną.

Dotychczasowi wycieczkowicze nie mogli zwiędzać szczytowych partii wieży. Ale już niedługo, wraz z ukończeniem odnowy zwiędzający będą mieli możliwość podziwiania z wysokości niemal lotu piękna niepowtarzalnych widoków Kijowa, a także zadnieprzańskich dalek. Cały kompleks prac zakończy się w przyszłym roku. Odnowa dzwownicy kosztowała blisko pół miliona rubli.

Jednocześnie prowadzone są prace restauracyjne w XIX-wiecznym zabytku, w Cerkwi Refektarzowej. Zmudne czynności konserwatorskie objęły także inną budowlę z XVII wieku — cerkiew św. Krzyża. Rozpoczynają się przygotowania do odnowy Bastionu Bożego Narodzenia i pomnika bohaterów wojny ojczyźnianej 1812 roku, a także mogił wybitnych rosyjskich dowódców wojennych, pochowanych w swoim czasie na terytorium Lawry Pezerskiej.

Jak wiadomo, zabytkowy obszar Lawry zajmuje spore terytorium ze skomplikowaną i liczną południową rzeźbą terenu. Do tego dochodzi we wnętrzu

ziemi mnóstwo labiryntów, przejść i innych dzieł sztuki inżynierskiej, jakie powstawały w różnych okresach historii. Naruszenie tych struktur mogłoby przynieść szkodę zabytkom wybudowanym nad nimi. Dlatego rozpoczynają się właśnie badania, które mają dokładnie odpowiedzieć na pytanie: co znajduje się pod ziemią?

Wszystkie prace restauracyjne zabytków architektury Kijowsko-Pieczerskiej Lawry prowadzone są ściśle według perspektywicznego planu zagospodarowania całego obszaru chronionego, który opracowywali m. in. liczni naukowcy Instytutu Teorii Historii i Przyszłych Problemów Architektury Radzieckiej.

BORYS STATIWA

Jest również, o czym może mówimy rzadziej, działaniem prowadzącym do ujawnienia wielu nie znanych dotychczas elementów sztuki jaka rozwijała się w mieście, a tym samym do pomnożenia wiedzy o niej. Obraz dzieł sztuki w Krakowie uległ w ostatnich latach i ulega nadal zmianie, nie spotykamemu dotąd wzbogaceniu, rzutując na obraz dzieł sztuki w Polsce. Znaczenie tego procesu trudno przecenić choć jego rezultaty nie są tak widoczne jak zakończenie remontu jednej czy drugiej kamienicy. Ów, nazwijmy go, odkrywczy aspekt procesu odnowy miasta waży przede wszystkim na świadomości, wiedzy, rozwoju badań nad historią sztuki.

Katalog prac konserwatorskich dokonanych przy zabytkowych dziełach sztuki w Krakowie w ciągu czterech ostatnich lat daje w części pogląd na rozmiar tego procesu. W jednej tylko kamienicy przy ul. Floriańskiej 13 natrafiliśmy na renesansowe stropy, renesansowy portal, malowidła ścienne z XVI, XVIII, XIX wieku, gotycki portal kamienny, barokowy strop belkowy itd. Każdy z tych zabytków traktowany jako odrębne dzieło sztuki nie jest może rewelacją, dziełem najwyższej miary. W zespole jednak stanowią one bezcenne świadectwo przemian stylów i upodobań.

Takich kamieni w śródmieściu Krakowa jest wiele. Wielka kolekcja różnego typu dzieł sztuki jest niemal każdy kościół w śródmieściu miasta. W trakcie prac nad przygotowaniem Katalogu Zabytków m. Krakowa Zespół Inwentaryzacji Zabytków Krakowa Instytutu Sztuki PAN zinventaryzował kilkanaście tysięcy obiektów, w tym kilka tysięcy zabytków dotychczas nie znanych — detali architektonicznych, dzieł malarskich, rzeźby kamiennej, przedmiotów rzemiosła artystycznego. W dziesiątki leżą się odkrycia konserwatorskie na ulicy Kanoniczej, a dokumentacja dzieł sztuki XIX wieku prowadzona przez Wydział Ochrony Zabytków Urzędu Miasta Niezwyklej póltona tysiąca pozycji.

BYĆ MOŻE UŻYCIEM terminów ekonomicznych w odniesieniu do sztuki jest nie na miejscu, ale chyba w tym przypadku można mówić o ilości przechodzącej w jakość. Ilość

zabytkowych dzieł sztuki ujawnianych w trakcie procesu odnowy musi wpłynąć na jakościową ocenę Krakowa jako wielkiej kolekcji, wielkiego, nie-tradycyjnie pojmowanego muzeum.

Zrozumiałe jest nasze zainteresowanie przede wszystkim faktycznymi, rzeczowymi efektami procesu odnowy. Nie może zeszła być inaczej, jeżeli chcemy zachować wielkie bogactwo sztuki nagromadzone w Krakowie. Kto wie jednak, czy fakt ujawnienia owego bogactwa, ukazanie w nowym świetle dzieł rozwoju sztuki w tym mieście nie zostanie uznane kiedyś za pracę równie wielką i cenną dla rozwoju kultury jak sam proces odnowienia zabytkowej substancji.

ELŻBIETA GRZEGORCZYK

Ze starych dokumentów

Michał Wołodyjowski — Henrykowi Sienkiewiczowi

Przed 90. laty warszawskie „Słowo” w numerze z 11 XII 1888 r. ogłosiło list Henryka Sienkiewicza:

„Kochany Redaktorze!

Jak ci wiadomo, w dniu wczorajszym odebrałem przesyłkę pieniężną obejmującą piętnaście tysięcy rubli [srebrnej] i kartkę ze słowami: „Michał Wołodyjowski — Henrykowi Sienkiewiczowi”.

Jakkolwiek zwyczaj składania podobnych dowodów pieniężnego uznania dla literatów i artystów jest dość rozpowszechniony za granicą, nie był on dotychczas znany u nas, gdzie — wobec ogólnego ubóstwa — tysiące pilniejszych potrzeb oczekuje zaspokojenia.

Co się tyczy mnie osobiście, przyjęcie takiego daru nie jest zgodne ani z moim sposobem życia, ani z moją fantazją. Nie będąc człowiekiem bogatym, zarabiam tyle, a nawet więcej, ile mi potrzeba. Dlatego, mimo wielkiej wdzięczności dla dawcy, daru jego przyjąć nie mogę. Pieniądze złożyłem jako depozyt w Towarzystwie Kredytowym Ziemiakom [w Warszawie], gdzie w ciągu trzech lat mogą być za udowodnieniem odebrane. Po upływie tego ter-

Przed 60 laty jasielscy kolejarze założyli orkiestrę. Przygrywała ona w czasie manifestacji robotniczych pochodem 1-majowym. W okresie okupacji działalność trzeba było zawiesić. Obecny rok jubileuszowy jest więc okazją do podsumowania dorobku kolejarskiego zespołu. Dorobek ten wyraża się dziesiątkami koncertów w kraju, CSRS i NRD, występami w

60 lat kolejarskiej orkiestry

TV, nagraniami na płycie „Jasielskiej suity”, bogatym repertuarem.

Już po raz czternasty orkiestra zorganizowała imprezę — „Kolejarska jesień pieśni, muzyki i tańca”. Wielu członków zespołu uczy się w szkole muzycznej, bądź wysyła do niej własne dzieci, niektórzy grają również w jasielskiej orkiestrze symfonicznej. Stały dopływ „narybku” zapewniło wprowadzając pozalekcyjne zajęcia z muzyki w przyzakładowej szkole kolejarskiej.

Dobry sposób na klasyka

SZEKSPIR na srebrnym ekranie

Sławny aktor, Laurence Olivier, zapoczątkował kiedyś ekranizację wielkich dzieł Szekspira, a wspaniała muzyka do tych filmów napisał m. in. William Walton. Jednakże w ciągu ostatnich trzech lat zastanawiano się w Wielkiej Brytanii, w jaki sposób zapoznać Anglików z całym kanonem szekspirowskim tak, by nie wiazało się to z wizytami w teatrze. A więc czytelnice — poprzez telewizję. Powzięto więc decyzję sfilmowania wszystkich 36 sztuk dramaturga znanego Avonu. Realizacja tego niecodziennego przedsięwzięcia zajmie kilka lat i pochłonie gigantyczną sumę 6 mln funtów.

Do tej pory zdołano utrwalić na taśmie filmowej aż trzy sztuki, które Telewizja BBC zaprezentuje już w przyszłym miesiącu. Jako pierwsza pokazana zostanie „Romeo i Julia”, z 14-letnią zaledwie Angielką w roli Julii. Emisję sztuk pomyślano tak, by mniej znane przepływały się z najbardziej popularnymi. Ponadto radio i telewizja będą nadawały specjalne programy przybliżające przeciętnemu odbiorcy życie i twórczość Szekspira. Zaś gdy zbliżać się będzie czas wyświetlenia kolejnej sztuki, na półkach księgarskich ukazać się nowa edycja danej tragedii lub komedii. Ilustrowana zdjęciami z telewizyjnego filmu. I tak oto cały Szekspir w telewizyjnej wersji trafi pod niemiłe wszystkie brytyjskie strzechy, a później — w miarę zakupywania filmów — do innych krajów. (eb)

22 VI 1889 r. pisarz ogłosił w prasie komunikat o utworzeniu fundacji i warunki otrzymania stypendium. W statucie fundacji Sienkiewicz zastrzegł sobie: przywilej głosu decydującego w wyborze kandydata, możliwość podzielić stypendium między dwie osoby oraz nieujawnianie nazwisk stypendystów. Pierwsze stypendium im. Marii z Sienkiewiczów Sienkiewiczowej wypłacone zostało jesienią 1889 r. Ze stypendium tego korzystali m. in. Maria Konopnicka (w latach 1894—97), Józef Rapacki i Stanisław Przybyszewski (r. 1899), Stanisław Wyspiański (r. 1901), Stanisław Młkiewicz (w l. 1909—11). Fundacja wygasła w r. 1918 na skutek powszechnej dewaluacji austriackich listów zastawnych, w których w 1889 r. H. Sienkiewicz ulokował kapitał. Ostatni załitek wypłacono w r. 1917 Kazimierzowi Tułomajewowi.

KRYSTYNA JABŁOŃSKA

Z doświadczeń poczdamskiego Instytutu Żywności

Potrawy mączne bardziej idą w biodra kobietom niż mężczyznom

Ja upatrzyłam sobie obiekt spoza turystycznych tras: „Zentralinstitut für Ernährung” — Centralny Instytut Żywności — dobrze znany w świecie w gronie specjalistów od żywności. Od 1970 roku jest wiodącym instytutem w krajach RWPG we wspólnych badaniach nad różnymi zagadnieniami z zakresu żywności. Szeroko pojmowanej toksykologii związanej z chemią stosowaną w rolnictwie (środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), przemysłu spożywczym (np. plastikowe opakowania artykułów spożywczych, sztuczne tworzywa w gospodarstwie domowym). Parę dni temu jeden z pracowników Instytutu wrócił właśnie z Olsztyna. Był tam w sprawie wspólnych badań nad rzepakiem.

— Żywnie ludzi — mówi pełnomocnik dyrektora Instytutu ds. upowszechniania Richard Baier — było z naukowego punktu widzenia zawsze gorzej traktowane niż żywienie zwierząt. Na wielu uczelniach były katedry żywności zwierząt, ale państwowy instytut żywności ludzi do II wojny światowej nie istniał chyba nigdzie. Na 100

Jakieś 4 miliony turystów było już w tym roku przede mną w Poczdamie. Przynajmniej połowa z nich podąża przede wszystkim do „Cecilienhof” — wiejskiego pałacyku książęcej pary następców tronu Wilhelma i Cecylii, który zwrócił na siebie uwagę świata 2 sierpnia 1945 roku, gdy zwycięskie mocarstwa podpisały Układ Poczdamski.

książek o żywieniu ukazujących się w obszarze języka niemieckiego — 98 dotyczyło żywności zwierząt, a pozostałe to były książki kucharskie.

PROPOZYCJE WETERYNARZA

Instytut, który mam okazję poznać, powstał z inicjatywy weterynarza dra Arthura Scheunerta, który jeszcze w latach 30-ych wystąpił z propozycją badań nad wpływem witamin na ludzkie zdrowie. Ale wtedy ponad wszystko liczyło się hasło Goeringa „armaty zamiast masła”, a 4-letni plan nastawiony był na produkcję substytutów. Do czego to doprowadziło, najdotkliwiej odczuł naród polski — dodaje mój rozmówca.

Podczas sroziej zimy 1945/46 wyżywienie było naczelnym problemem wycieńczonego wojną kraju. Kwił czarny rynek. 17 kwietnia 1946 roku w prasie ukazała się informacja z posiedzenia komisji alianckiej i przemówienia nawołujące naród do współdziałania w poprawie sytuacji. Przeczytał je dr A. Scheunert — który po wojnie przeniósł się do małej uzdrowiskowej wsi Rehbrückte k./Poczdamu. I ponownie propozycję stworzenia naukowego instytutu do badań nad żywieniem. Podszedł do strażnika, przed rezydencją radzieckiej komendantury w Karlshoff i podał list do marszałka Sokołowskiego. To było 28 kwietnia, a 6 maja zjawili się u niego 2 oficerów z zaproszeniem do marszałka na rozmowę, która przerodziła się w wielogodzinne posiedzenie. 10 czerwca był już rozkaz o powołaniu instytutu. Przez pomyłkę w tłumaczeniu ewakuowano wojskowy szpital okulistyczny zamiast domu ociemniałych wskazanego przez dra Scheunerta na siedzibę Instytutu.

Wychowam intencję tej drobiazgowości w przekazywaniu relacji o historii z godzinową wręcz dokładnością: docenienie znaczenia takiej placówki w warunkach prawie frontowych, podejmowania budowy instytutu naukowego przy tak ogromnych potrzebach zrujnowanego kraju.

DUŻE ZAMÓWIENIE SPOŁECZNE

Dr. Scheunert zaczynał z 29 pracownikami, z których dwóch miało pojęcie o podstawach naukowych żywności. Zgłaszało się do pracy wielu ludzi, z zwabionych słowem „żywienie”, ale gdy się przekonywali, że się nie pożywia — odchodzili. W 6 lat powstał kompleks zakładów. W 1956 roku Instytut został rozbudowany i oddał stanowiąc placówkę Akademii Nauk NRD. Dziś zatrudnia on 550 pracowników, posiada świetnie wyposażone

laboratoria, olbrzymią bibliotekę z czytelniami. Tylko w podręcznym księgozbiore jest 25 tys. tytułów; znalazłem wśród nich również tytuły polskich czasopism fachowych. Instytut utrzymuje kontakt z 460 podobnymi placówkami w świecie. Wydaje „Prace badawcze nad żywieniem” — 2-miesięcznik popularnonaukowy, adresowany do wszystkich, którzy się interesują zasadami racjonalnego żywienia — do lekarzy, dietetyków, chemików, naukowców, kuchmistrzów, handlowców. Instytut pracuje na wielkie zamówienie społeczne: ministerstw — zdrowia, rolnictwa, leśnictwa, gospodarki żywnościowej, przemysłu terenowego i spożywczego, zjednoczenia gospodarki owocami i warzywami, wytwórców produktów dietetycznych, „związku znaków jakości”.

CO IDZIE W BIODRA?

Mieć kontakt z takim autorytetem w sprawach żywności i nie zapytać po babku o dietę cud? Instytut jest przeciwny dietom cud. Cudów nie ma. Są tylko pewne skłonności organizmu, które trzeba poznać i zastosować odpowiednie odżywianie. Np. znana sportsmenka G. Seifert chciała się pozbyć „walczków”. Przypisywała je słabości do golonki. Została przebadana w klinice (Instytut ma 40-łożkową klinikę doświadczalną). Przyczyną tycia okazały się być słodycze, cukier zastąpiono więc „zulkli” i w ciągu 8 tygodni zlikwidowała 5,5 kg nadwagę w biodrach. I spokojnie może jeść golonkę. Instytut ma pod opieką wszystkich wyczynowych sportowców NRD. Może to jest tajemnica ich świetnej kondycji?

Zostało naukowo udowodnione, że potrawy mączne o wiele bardziej idą w biodra kobietom niż mężczyznom. Często też bywa, że na tycie wpływa tylko jeden produkt. Wystarczy go czymś zastąpić. Takim znakomitym środkiem zastępczym jest cukier właśnie „zulkli”. Z badań naukowych Instytutu wiadomo jest na rynku pożytek. Przede wszystkim coraz większy (obecnie 140 produktów) wybór produktów dietetycznych, począwszy od odżywek dla chorych i zdrowych dzieci, od marmelady do szampana. Wkrótce ukazuje się np. nowy produkt niskokaloryczny: krem śmietankowy do tortów.

Po dietetycznym torcie nie chce sobie psuć apetytu porównaniem gastronomii w Polsce i NRD. Nie ma zresztą porównania. 6,5 spośród 17 mln obywateli Republiki korzysta ze stołówek w żłobkach, przedszkolach, szkołach, zakładach pracy. A dla 4 mln tychże stołowników gotuje się wg receptur opracowanych przez Instytut Żywności. Wkrótce będzie 3. wydanie kar-

toteki receptur (tym razem nawet z kalkulacją cenową), na którą składa się 1600 propozycji obliczonych na różne potrzeby zakładów zbiorowego żywności. Wiele dużych zakładów posługuje się zresztą komputerami, które przygotowują długoterminowe jadłospisy wg najlepszych zasad racjonalnego żywienia. „Nie ma obawy, że komputer wstawi w styczniu do jadłospisu święte truskawki na deser.”

Dorobek Instytutu jest własnością społeczną. Jego adres — 1505 st. Potsdam-Rehbrücke, Arthur Scheunert-Allee — jest w NRD dobrze znany. Instytut ma stałe oddzinki w wielonakładowych pismach, w telewizji, w radio. Otrzymuje tysiące listów. Po cyklu o diecie odchudzającej dla młodych dziewcząt nadeszło ich 8 tys. Żaden nie zostaje bez odpowiedzi. Nawet jeśli pytanie brzmi np.: „Mamy Vietnamszyków. Jak ich żywić?”. Na 100 pytań o diety odchudzające nadeszło 98 są kobiety. Przy czym mężczyźni pytają, jak zabrać się do diety; kobiety z reguły piszą, że wypróbowały już kilka diet, bez rezultatu...

HELENA NOSKOWICZ

O laboratoriach Zakładu Kryminalistyki KG MO

Przestępca zawsze zostawia ślad

Na wykonanym w 100-krotnym powiększeniu zdjęciu ziarnko piasku przypomina średniej wielkości ziemiak. Przy 200-krotnym powiększeniu urasta ono już do rozmiarów sporego kamienia, natomiast przy powiększeniu 500-krotnym jego obraz przypomina fotografię łańcucha górskiego lub powierzchni Księżycy dokonanej ze znacznej wysokości. Na następnej fotografii włos ludzki. Tyle, że jego średnica wynosi ok. 15-16 cm. Obok, zdjęcia śladów, zestawionych przez wytrychy w zamku.

W JAKI SPOSÓB I CZYM...

Ten dział kryminalistyki zajmuje się badaniem śladów, jakie powstają w wyniku mechanicznego działania, a więc np. śladów wytrycha w zamku, odłamków szkła znalezionych na miejscu wypadku drogowego i jeszcze wielu, wielu innych. Nie sposób zresztą wymienić wszystkich narzędzi i przedmiotów używanych do celów przestępczych, jak również rodzaju podłoża, na którym zostaje ich ślad. Ilość możliwych kombinacji jest ogromna. Zwykle, cienki, niedźwizgi drut można np. przeciąć płaskoszczypanami, nożycami, przecinakami, nożem, przelamać, stopić itp.

Zadaniem eksperta jest określenie w jaki sposób i czym został zerwany przykładowy drucik.

W słynnej sprawie napadu na bank w Wołowie, kiedy to lu-

dem włamywaczy padło 12,5 mln zł, znalezione ślady pozwoliły stwierdzić, że kasa została otworzona przy pomocy hydraulicznego podnośnika. Dalsze badania ustaliły nie tylko jego typ, lecz także kiedy i gdzie został on wyprodukowany, a nawet w którym kwartale danego roku. Na podstawie śladów po zostawionych przez włamywaczy narysowany został przez ekspertów łom, którym posługiwali się włamywacze. Ułatwiło to poszukiwania, a po znalezieniu łomu okazało się, że większość podstawowych cech z rysunku (szerokość ostrza, jego wykrój, grubość) zgadzała się z oryginałem.

W sprawie Krzysztofa Plewy, który popełnił na terenie województw katowickiego i krakowskiego 19 gwałtów, w Wydziale Badań Mechanoskopiijnych opracowano 7 ekspertyz, badając 169 przedmiotów stanowiących materiał dowodowy. Były to m. in. przewody elektryczne, którymi zbrodniarz dusił swoje ofiary oraz znalezione u niego narzędzia do cięcia drutu. Wyniki tych badań w poważnym stopniu przyczyniły się do udowodnienia mu winy.

JAK DOSZŁO DO WYPADKU...

Sporo roboty mają również pracownicy Wydziału Badań Mechanoskopiijnych w związku z wypadkami drogowymi. Dotyczą one m. in. identyfikacji pojazdu, gdy kierowca ucieki nim z miejsca przestępstwa, ustalenia w jaki sposób doszło do wypadku i jaki był jego przebieg.

W pobliżu jednego z miasteczek w woj. opolskim samochód najechał na rowerzystę, który w następstwie wypadku zmarł. Na podstawie zeznań świadków oraz śladów z miejsca wypadku odszukano samochód oraz mężczyznę, który go prowadził. Podczas szczegółowych badań znaleziono kuliste wgniecenie na przednim zderzaku, które pochodziło — jak następnie ustalono — od śruby w tylnym kole roweru. Eksperti zrekonstruowali także przebieg wypadku.

Badania mechanoskopiijne umożliwiają także wykrywanie prób uchylania się od odpowiedzialności przez kierowców, którzy spowodowali wypadek. W

jednej z takich spraw, kierowca po spowodowaniu wypadku przebieł nożem oponę i dętkę oraz wcisnął do środka odłamki szkła. Podczas przesłuchania twierdził, że przyczyną wypadku było nagłe „strzelenie” detki oraz związana z tym utrata panowania nad kierownicą, a nie nadmierna szybkość. Jak było naprawdę przynajmniej — gdy korzystając z wyników badań mechanoskopiijnych — prowadzący dochodzenie funkcjonariusz MO opowiedział mu przebieg wypadku i co po nim zrobił...

200-ZŁOTÓWKA Z KAPSŁĄ

Przeprowadzane w tym wydziale ekspertyzy dotyczą jednak nie tylko zabójstw, wypadków drogowych czy wiamów. Przyczyniają się one często do wyjaśnienia przyczyn różnych awarii, wypadków kolejowych, fałszerstw monet itp. Oto sfalżowane monety 5-, 10-, 20- oraz 200-złotowe. Jedna z 200-złotówek jest niezwykle lekka. Nic w tym dziwnego, ponieważ zrobiona została z dwóch kapsli... od butelek do mleka. Pozostałe — różnej roboty. Ale są wśród nich i takie, które wymagają dokładnych badań, aby wykryć nieprawidłowości w rysunku awersu i rewersu czy też inne różnice.

Osobny rozdział w badaniach mechanoskopiijnych stanowi ekspertyzy mikrośladów, czyli w zasadzie niedostrzegalnych gołym okiem cząstek, pochodzących z miejsca przestępstwa. M. in. na podstawie mikroskopiijnego odprysku lakierni kryminalistyki potrafią ustalić jego rodzaj, kolejność warstw, a nawet — tak wydawałoby się nieuchwytnie dane — jak to, z jakiej serii produkcyjnej pochodzi.

Usunięcie mikrośladów jest prawie niemożliwe. Przekonał się o tym np. złodziej banknotów z Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych. Mimo prania i trzepania ubrania, w którym stłukł szybę, aby dostać się do suszarni banknotów, mikroskopiijne odłamki szkła nie dały się usunąć. Podczas badań eksperci ustalili nie tylko, że znalezione odłamki szkła pochodzą z rozbitej szyby, ale także w jaki sposób próbowano się ich pozbyć.

RYSZARD CZERNIAWSKI

Obora Z... telewizorem

Zagroda Izzydora Budyca w Dąbrówce Wielkopolskiej (woj. zielonogórskie) może być zaliczona do obiektów hodowlanych XXI wieku. Ten awans w przyszłość zapewnią rolnikowi zainstalowana w nowo zbudowanej oborze telewizja przemysłowa. W rezultacie 50 cielnych jałówek, odchowywanych w tym specjalistycznym gospodarstwie dla Przedsiębiorstwa Obrótu Zwierzętami Hodowlanymi, znajdują się pod troskliwym okiem przez okrągła dobę. Kamera bowiem jest połączona z zwykłym telewizorem w mieszkaniu Budyca i daje dokładny obraz wszystkiego, co dzieje się przy żłobach, napelnianych pasza automatem, przy naciśnięciu odpowiedniej dźwigni mechanicznego dystrybutora karmy. Izzydor Budyca i jego żona Anita, nie odrywając się od innych zajęć domowych, mogą za pośrednictwem telewizora obserwować zachowanie się zwierząt, ich samopoczucie, pobieranie pożywienia, ewentualne objawy chorób itp.

Właściciel „obory z telewizorem” jest rolnikiem bardzo nowoczesnym. Zaołocnie zdobył wyższe wykształcenie z tytułem magistra inżyniera, a ostatnio otworzył przewód doktorski na Akademii Rolniczej w Wrocławiu. Przez długie lata piastował godność radnego WRN w Zielonej Górze.

Więcej takich rolników... (Z.T.)

Nowosądeckie „nie” dla brzydkiej architektury

Bogactwo występujących w woj. nowosądeckim form architektury regionalnej stawia ten region w rzędzie najbogatszych w kraju. Dość powiedzieć, iż w wojewódzkim katalogu zabytków architektury i budownictwa regionalnego znajduje się 1500 obiektów podlegających ochronie. Niestety współczesność nowosądeckiej architektury pozostawia wiele do życzenia. Różne architektoniczne „potworki” psują krajobraz Podhala, Spisza, Orawy, Pienin. Stanisław Witkiewicz — twórca „stylu zakopiankiego”, nie doczekał się zbyt wielu godnych jego idei

kontynuatorów. Witkiewiczowskie pomysły wciąż czekają na wybitnych twórców, którzy podjęliby dzieło łączenia nowoczesnych tendencji z kanonami zabytkowego budownictwa regionalnego.

Gospodarze woj. nowosądeckiego uznali, iż w pierwszoplanowym dla tego regionu temacie, a takim jest ochrona środowiska, szczególnie ważne są sprawy architektury. Spróbować powiadzić „nie” brzydkiej architekturze. Zczęsto od budownictwa jednorodzinnego i to w sposób zdecydowany i przemyślany. W Nowosądeckim

przyjęto, że tradycje budownictwa regionalnego powinny stać się źródłem inspiracji dla współczesnej architektury. Projektantom przypomniano tradycje dawnych wiejskich „budarzy”: orawian, kliszczaków, zagórczan, podhalań, spiszaków, lachów i górali sądeckich, pogórczan gorlickich, górali pienięskich. W Nowym Sączu opracowano i opublikowano w br. „Nowosądecki zestaw budownictwa jednorodzinnego”. Katalog ów zawiera 32 projekty budynków mieszkalnych. Można powiedzieć, że jest to zwiastun „lepszego czasu” w nowosądeckiej archi-

tekturze. Katalog ten początkuje bowiem poszukiwania projektów o najlepszych walorach architektonicznych, nawiązujących do charakterystycznych cech budownictwa regionalnego. Planuje się nie tylko uzupełnienie tego pierwszego zestawu projektów, ale także myśli się już o przygotowywaniu oddzielnych katalogów dla każdej gminy.

W Nowosądeckim powołano „nie” brzydkiej architektury. Na początek wybrano porządkowanie budownictwa jednorodzinnego. Cena tej inicjatywy. (KS)

Pierniczki Andersena

Czym urozmaicić świąteczne smakołyki — biedzi się na pewno niejedna pani domu. Proponujemy duński przysmak — „pierniczki Andersena”.

Składniki tego przysmaku: 50 dkg sztucznego miodu, 25

dkg cukru, 20 dkg masła, 75 dkg mąki, paczka proszku do pieczenia rozpuszczonego w 1/3 szklanki piwa, 3 dkg mielonego cynamonu i goździków, 2 łyżki smażonej skórki pomarańczowej (drobno pokrojonej), szklanka „mieszanki” bakaliowej — orzechy, rodzynki itp.

Miód, cukier oraz masło rozpuszczamy w rondlu lekko podgrzewając, następnie ostudzamy i dodajemy korzenie oraz bakalię, a na końcu dopiero mąkę i proszek do pieczenia. Wszystko to należy zagnieść, po czym ciasto odstawiamy na 24 godziny. Na drugi dzień trzeba ciasto cienko rozwałkować (grubość najwyżej 3 mm) i wycinać foremkami ciasteczka o rozmaitych kształtach. Piec w dobrze nagrzanym piekarniku ok. 20 minut. Po przestygnięciu pierniczki przekładamy po widłami i lukrujemy „na kolorowo”. Przypominamy przepisy. — Lukier kawowy: 10 dkg cukru pudru ucieramy z 4 łyżeczkami bardzo mocnej czarnej kawy tak długo, aż masa zacznie się ciągnąć. Lukier cytrynowy lub pomarańczowy: 12,5 dkg cukru pudru, 1 białko i sok z ćwiartki cytryny względnie pomarańczy — ucieramy dopóki nie pokażą się pecheryzki. Lukier morelowy: 5 dkg cukru, 2 łyżeczki gęstej morelowej marmolady i 1 białko — ucieramy co najmniej pół godziny. Masa musi dobrze zgęstnieć.

Jesteśmy pewni, że „pierniczki Andersena” będą wszystkim bardzo smakowały, nie wspominając już o tym, że cieszą oczy swoim kształtem i kolorem.

Lorenzo Amato, właściciel kilku okolicznych barów serwujących włoską specjalność pizzę w Wilton (stan Nowy Jork), pobił chyba światowy rekord wielkości tego przysmaku. Na pizzę-gigant zużył 5 t n mąki, około 2500 l wody, 1200 l sosu i 600 kg sera nie licząc przypraw. Przy nakładaniu sosu miał — jak widać — licznych pomocników.

CAF — UPI

Nadzieja w pigułce dla mężczyzn?

Jak często bywa ze środkami medycznymi, po okresie entuzjazmu, a często i „mody” fala zainteresowania opada. Podobny los, jak się wydaje spotkał doustną pigułkę antykoncepcyjną dla kobiet. Zresztą od samego początku towarzyszył jej narodziłom umiarkowany optymizm, a nierzadko dość znaczne zastrzeżenia. Nie należy bowiem zapominać, iż jest to wreszcie środek farmaceutyczny, a jak twierdzą specjaliści w ostatecznym rachunku każdy lek jest „trucizną” i długotrwałe zazywanie nie jest obojętne dla organizmu.

Jednym z zastrzeżeń, jakie są wysuwane pod adresem pigułki, jest ewentualne niebezpieczeństwo powstawania zatorów naczyniowych. Problemem tym zajęły się ośrodki badawcze m. in. zakład hematologii Szpitala Wiltongton w Manchesterze już w 1960 roku. W rezultacie Brytyjski Komitet ds. Bezpieczeństwa Leków stwierdził, iż zatory w naczyniach mogą występować u kobiet zazywających pigułkę.

Opublikowane ostatnio wyniki badań dowodzą, iż liczba zgonów z powodu zaburzeń układu krążenia jest sześciokrotnie wyższa wśród kobiet stosujących pigułkę, niż wśród tych, które z niej nie korzystają. Następne spostrzeżenie jest jeszcze bardziej wymowne: wśród kobiet zazywających pigułkę przez ponad 5 lat liczba zgonów na choroby układu krążenia jest 10-krotnie większa. Stąd ostrzeżenia ze strony lekarzy i badania nad „ulepszeniem” pigułki.

Równocześnie, pod auspicjami Światowej Organizacji Zdrowia, rozwijane są badania nad doustną pigułką antykoncepcyjną dla mężczyzn. Wstępne badania prowadzone są w wielu krajach m. in. w Kanadzie, RFN, Australii i Wielkiej Brytanii na niewielkiej liczbie ochotników. Badania mają na celu ustalenie skuteczności działania pigułki, wielkości dawek, jej wpływu na ogólny stan zdrowia, oddziaływanie na psychikę i wielu innych elementów.

Pigulka męska składa się z dwóch podstawowych elementów: żeńskiego hormonu — progesteronu i męskiego hormonu — androgenu. Zdaniem specjalistów niebezpieczeństwo ewentualnych skutków ubocznych u mężczyzn jest bardzo niewielkie. Niezbędne są jednak dokładne badania. Tak więc pigułki dla mężczyzn nie należy się spodziewać zbyt szybko, może się ona pojawić, jeśli wszelkie badania przejdzie pomyślnie, dopiero za kilka lat.

Wydaje się, że w obecnej sytuacji, częściowego odwrotu kobiet od pigułki, staje się ona bardzo potrzebna. Znaczna liczba kobiet wraca do dawnych „klasycznych” środków zapobiegawczych. Wreszcie, wyraźnie zwiększa się liczba kobiet nie stosujących żadnych środków antykoncepcyjnych, poza „kalendarzem”, co zwiększa niebezpieczeństwo ciąży „niechcianej”, a co za tym idzie liczby poronień, największego zła i niebezpieczeństwa dla kobiet.

Zrób to sam(a)

Choinka dla M-3

Na Waksmundzkiej Polanie leżał w jasełkach Nowonarodzony. Wybrał się do Niego aż z Ostrego Wierchu miś. Droga wypadła mu przez wiatrołomy, a że z pustymi łapskami nie chciał, wziął dorodną gałąz smreka. Włókł ją przez potoki, a woda zamarzła na niej w sople, przez śniegi puszyste, które swoje gwiazdeczki do igiełek przyczepiały, koło opuszczonych kolib, gdzie od lata wonne żdźbła i zeschłe zieliska leżały i gdzie sikorki jedzenia szukały. Obsiadły drzewko i rozpoczęły śpiewanie. Dotarł miś do szalasu, gdzie Józef z Marią gazdowali, fikającej w żłobku dzieci nie się pokłonił i gałąz mu nad głową zawiesił...

Tę ludową gałąz, czyli podłazicką wyparła potem choinka, co stało się za „czasów pruskich” w latach 1795—1806, kiedy przyjęto w Warszawie zwyczaj ubierania dla dzieci sosenki orzechami, cukierkami, jabłuszkami, mnóstwem świeczek woskowych, lub kawałków stoczka różnokolorowego.

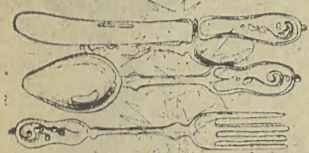
Powrót podłazicki to szalona ulga dla naszych kameralnych mieszkań. Jak komu brak bodaj kawałka wolnej ściany, zawsze ma jeszcze sufit. Stale mówię, że to obszar nie wykorzystanych rezerw i jeszcze do tego wrócić. Zamocujcie zatem gałąz poziomo pod lampą. Tym, którzy jeszcze nie mają baniak proponuję odstąpienie od tej koncepcji zdobienia na korzyść suchych kwiatów. Spróbujcie z czerwonymi lampionami miechunki, srebrnymi talarami miesięcznicy, gwiazdkami nieśmiertelników. Do tego drewniane ptaszki, złożone orzechy, lśniąca jabłuszka no i koniecznie owe stoczki.

Celtycka jemiola zawieszana w podobny sposób pod sufitem była ścinana „na szczęście” złotym sierpem, w nasze domy szczęście wniosą Wasze złote ręce.

ZENONA STRÓŻYK

Nowe jaskinie na Krymie

Zespół głębokich podziemnych pieczar odkryła na Krymie grupa radzieckich speleologów. Jedną z nich kończy się na głębokości 508 metrów, w miejscu gdzie dotychczas nie stanęła jeszcze noga ludzka. Odkryto przepiękne groty ozdobione stalaktytami i stalagmitami oraz podziemne jezioro.

Gdy poźółtki

Przed Świątami dobrze byłoby odczyścić platerowane widelce, łyżki i łyżeczki, które — leżąc w kasiecie — poźółtki i ściemniały. Podajemy domowy sposób: trochę mialkiej kredy rozrabiamy na rzadką papkę wodą zmieszana pół na pół z amoniakiem. Papka ta oczyści platerowane przedmioty, miękka ściereczką, następnie myjemy je wodą z mydłem, płuczemy, wycieramy do sucha i polerujemy.

Zalety chrzanu

Nie ma Świat bez karpia, a karpia bez chrzanu. Zatem „abc” o chrzanie:

Chrzan zawiera trochę białka, sporo wapnia i żelaza oraz dużo witaminy C. Posiada także (podobnie jak cebula i czosnek) związki bakteriobójcze tzw. fitontyny, regenerujące organizm.

Francuzi i Rosjanie leczą chrzaniem niektóre schorzenia wątroby. Papka z chrzanu i słodkiej śmietanki bywa stosowana w kosmetyce jako środek przeciw piegom.

Zamiast nożem

Robimy tort i w tym celu upiekliśmy ciasto biskopowe, które zamierzamy przełożyć masą. Musimy więc przeciąć wzdłuż na dwie połowy upieczone ciasto. Zazwyczaj „operację” tę wykonujemy nożem i nie zawsze przecięcie wychodzi równo. Nie ma oczywiście powodu do większego żmudzenia, ale pedantkom radzimy następujący sposób: nacinaemy wokół brzeg ciasta, w nacięcie wkładamy białą nitkę i ściągamy ją aż do zupełnego przecięcia ciasta.

Poprawi samopoczucie

Mile Panie, jeśli nie wyjeżdżacie na Święta, a w dodatku pracujecie zawodowo, najbliższe tygodnie nie będzie dla Was łatwy; wzmożone zakupy, gruntowniejsze sprzątanie mieszkania, pieczenie, gotowanie... Prawdopodobnie nie będzie już czasu na ewentualną wizytę w gabinecie kosmetycznym, a przecież każda z Was chciałaby ładnie w świąteczne dni wyglądać.

Proponujemy zabieg kosmetyczny we własnym zakresie, mianowicie: do dość szerokiego naczynia wyciśniemy ziola (kwiat lipy lub rumianku), które zalewamy wrzątkiem. Pochylamy twarz nad parą, zakrywając jednocześnie głowę i naczynie dużym ręcznikiem. Nawilżamy w ten sposób skórę twarzy przez 5 minut, potem, po lekkim osuszeniu twarzy, smarujemy ją białkiem aby zamknąć pory. Po zmyciu białka wskazana byłaby jeszcze jakaś odżywcza maseczka dostosowana do gatunku cery.

Na początek parę przepisów wedle znanego i cenionego w XIX wieku propagatora kawy zbożowej, ziolo- i wodolecznictwa słynnego ks. Kneippa. Rady traktujemy z uśmiechem i przy mrużeniem oka. Przekazujemy je według oryginalnej pisowni (1897 r.).

Przy zinnym powietrzu zdarza się, iż nosem wcale oddychać nie można. Przypadłości są tem silniejsze i tem częściej wracają, im większe jest rozpieszczenie, i zmiana zimna i ciepła. Skutkiem kaszlu i ciężkiego oddychania powstaje silniejsze ciepło, wskutek którego krew uderza bardziej do gardła i głowy, zwiększając tem sposobem cierpienie, aby pozbyć się choroby wielu pije gorącą herbatę, drudzy płuczą gardło, inni zaś owijają gardło i głowę welnianymi chustkami, pogarszając tylko w ten sposób chorobę. Jedynym środkiem jest odprowadzenie krwi z zajętych chorobą miejsc i hartowanie głowy i jej części, aby zmiana powietrza wpływała na nie nie miała. Szyję trzeba mieć także odkrytą, aby w ten sposób wzmocnione gardło mogło stawić opór zmianom powietrza. Płucz gardło co godzina naparem z szalwi (dwie łyżki na kubek wody), łyżkę miodu utrzęj z dworha klami czosnku i często polizuj. Herbata z pokrzyw lub krwawnika, lub też z obydwóch roślin razem popijaj trzy razy dziennie kubek a wyleczon będziesz.

WYBĘPTANE SOBIEŻYNY

Ojciec gorąco pożądaný

Do modnych i dość rozpowszechnionych należą rzekome skargi ojców, że swoje dzieci widują raz na tydzień — w niedzielę, a czasem rzadziej. Tak są bowiem zajęci pracą zawodową i rozmaitymi konferencjami, wyjazdami i naradami, że nawet na tak miły i pożyteczny kontakt czasu nie mają. A dzieci — one też poznają swych ojców wówczas, kiedy są już do brze wyrosnięte, co nie znaczy — odpowiednio wychowane.

Jakoś tak się dziwnie stało, że odkad kobieta na szeroką skalę rozpoczęła pracę zawodową — męzczyzna nie tylko chętnie widzi jej zarobki w budżecie domowym, nie tylko wysoko sobie cení prowadzenie przez nią gospodarstwa (nie ma to jak domowe obiady i kolacje), lecz również chętnie odstępuje jej prawo do niemal całkowitego wychowania dzieci.

Dawniej ojciec rodziny był postacią, z którą cały dom liczył się, jako z dostar-

czycielem środków do życia. On zarabiał, on utrzymywał rodzinę, on zajmował pierwsze miejsce i miał najważniejszy głos. Jego szanowanie, on był wyrocznią ostateczną, z werdyktem której liczyła się matka, i babcia, i dzieci. Ten autorytet został podważony, znikł w swej przeważającej części. I matka, i babka zarabiają także, współuczestniczą w utrzymaniu domu, matka częściej niż ojciec chodzi na wywiady, współuczestniczy w wyrokowaniu w różnych sprawach: czy to wyboru kierunku nauki przez dziecko czy to wyjazdu na wczasy, święta, wakacje.

Nie znaczy to wcale, że ojciec nie już w domu nie znaczy. Ile znaczy? To zależy od kierunku postępowania jako obrat. Niektórzy panowie, poczuwając się do partnerstwa w zajęciach domowych — pomagają w nich jak umieją, obierając ziemniaki i zmywając naczynia, sprząając i wychodząc z dziećmi na spacer, co cenne i stańowiące dobry przykład

dla dzieci. Inni poczuli się zwolnieni nie tylko z posiadania autorytetu, lecz w ogóle z przebywania z rodziną. Jeśli zaś nawet ciałem z nią są — to nie duchem. Duch ich śledzi telewizyjny obraz lub czyta gazetę i nie dostrzega co się wokół dzieje.

A tymczasem — jak dowodzą naukowe badania — dzieciom potrzebny jest ojciec — wzór sprawności fizycznej, silnej woli, odporności psychicznej, ktoś taki na czyj autorytet można się powołać, z kim można poważnie porozmawiać o swych dziecięcych kłopotach, od kogo można domagać się wyjaśnień i odpowiadać na każde pytanie. Matka stara się ułatwić dziecku życie, usunąć z jego drogi przykrości, nie dopuścić do nich. Matki na ogół rozpieszczają dzieci, kochają je aż za bardzo, trzęsą się nad nimi i preferują cechy niemieckie. Nie zachęcają do odwagi, dzielności, pokonywania przeszkód.

Różnie więc podobno mio-

de pokolenie dość zniewieściła, zbyt podatne na nastroje, wydelikaczone, psychicznie i fizycznie. A ojciec, skoro go chronicznie nie ma, skoro usuwa się od swoich obowiązków, chętnie cedując je na matkę, traci doszczętnie na znaczeniu, przestaje jako wychowawca wnosić do rodziny męskie cechy swą osobowości, bez których nie ma pełnego wychowania. Rola ojca zmieniła się. Jakoś tak się dziwnie stało, że choć i dawniej i dziś nie ma go na ogół w domu — to dawniej miał jednak autorytet, miał znaczenie, liczone się z nim, był wzorcem postępowania, a dziś coś się zepsuło, z czegoś zrezygnował, coś mu odjęto, a on — zamiast o to walczyć — chętnie zrezygnował, wycofał się ze swoich funkcji wychowawczych.

Spróbujmy więc od świąt i dalej w przyszłości przywrócić ojcom ich domowy status, bez którego nie ma równowagi w rodzinie.

MARIA KWIATKOWSKA

Konkurs na plakat rozstrzygnięty

Zakończył się ogólnopolski konkurs na plakat pt. „Oswobodzenie hitlerowskich obozów koncentracyjnych” zorganizowany przez Zarząd Krakowski Towarzystwa Opieki nad Majdankiem i Zarząd Okręgowy ZPAP i ZW ZBoWiD w Krakowie. Jury pod przewodnictwem Czesława Małysza druga nagrodę przyznało Zbigniewowi Nitkowi z Łodzi (pierwszej nagrody nie przyznano) a trzecia Tomaszowi Strukowi z Gliwic. Wśród dających wyróżnienia prac znalazły się również projekty krakowian: Stefana Speila i Marii M. Hoffmann. (es)

Coraz więcej fasad domów w obrębie Plant odzyskuje swą świetność — przykładem nowo wytykowane damy przy ul. św. Krzyża. Fot. JADWIGA RUBIS

Krzemionki zapraszają

Aukcja szopek krakowskich i przeboje mistrzów

Ośrodek Telewizji Polskiej w Krakowie wraz z Muzeum Historycznym m. Krakowa organizują w niedzielę o godz. 12 w Rynku Głównym pod pomnikiem Adama Mickiewicza i Aukcją Krakowskich. Wszystkie nadwyżki, wynikające z licytacji, organizatorzy aukcji prześlą na konto funduszu odnowy Krakowa. Zwyczajowe ceny szopek kształtują się w granicach 3-30 tys. złotych, ale organizatorzy — w trosce o udział przywrotnych osób — zapewnią przynajmniej jeden szopek, którego cena kształtować się będzie poniżej 3 tysięcy złotych. Wstępne rozpoznanie każdej liczyć na udział w licytacji około 100 szopek. Na aukcję, która będzie w całości rejestrowana i pokazana w specjalnym wydaniu bloku „Tylko w niedzielę”, Redakcja Publicystyki Kulturalnej TVP Kraków zaprasza wszystkich krakowian.

O godz. 22.05 w programie I zobaczymy IV odcinek serialu Janusza Cegielly „Przeboje mistrzów” a w nim: J. Clarke’a: „Trumpet voluntary” w wykonaniu Stefana Hadrysia — trabka i Krzysztofa Lataya — pozytyw, Ch. Guoda: Serenadę Mefistofelesa z op. „Faust”, którą śpiewa Leonard Andrzej Mróz, „Przestrach na złe sprawy ludzkiego żywota” Anonima z XVI w. — Madrygałiści Capelli Cracoviensis, Habanera z op. „Carmen” G. Bizeta w interpretacji Stefani Toczyńskiej i na zakończenie finał Symfonii „Pożegnalnej” J. Haydna pod dyr. St. Galońskiego gra Capella Cracoviensis.

Sobie a muzom czy klientom?

17 spółdzielni zrzeszonych w Centralnym Związku Spółdzielczości Pracy, Krajowym Związku Spółdzielni Przemysłu Skórzanego „Asko” i Związku Spółdzielni Inwalidów wzięło udział w III Ogólnopolskim Konkursie Miastowych Usług Obrotowych „Złota Ciżemka”. W sali lustrzanej Krakowskiego Domu Kultury „Pod Baranami” odbyła się wczoraj uroczystość wręczenia nagród oraz pokaz nagrodzonego obuwia. Nagrodę przyniosło 61. Najwięcej dyplomów wraz z główną nagrodą — „Złotą Ciżemką” — uzyskała Spółdzielnia Pracy Wyróbni Skórzanych „Olgina” z Wrocławia. Nagroda główna przypadła pantofelkom damskim „Polonez-8”.

Podczas uroczystości, że nasi szewcy potrafią zaspokoić najwybredniejsze gusta. Budżety zachwały zarówno fasony jak ich wykonanie np. pantofelek „Diana” z

pięknej czarnej skórki połączonej z fioletowym zamszem (pierwsza nagroda), „Polonez” — III nagroda, a także kilka wzorów letnich sandałków. Podobnie pięknie wykonane były buty męskie, nam podobaly się dwa fasony „Willan” i „Borre”. Tak więc należałoby uznać imprezę za niezwykle udaną, gdyby nie małe, ale...
Po zwiedzeniu wystawy i opieszczeniu sali lustrzanej powrócił mi bowiem do szarej rzeczywistości, do wystaw sklepowych, na których panoszą się fasony potworki, buty nie nadające się dla nikogo, zniekształcające każdą sylwetkę. I w tym kontekście nasuwa się nieodpartość pytanie: czy w ogóle jest sens organizowania pokazów z których potem nic nie wynika dla społeczeństwa. Wprawdzie organizatorzy zapewniłi nas, że nagrodzone spółdzielnie będą produkować na rynek nagrodzone modele, ale... w ilości 50 par. Ale co to jest 50 par, czyje awantury może to zaspokoić?! (bog)

Projektowanie odlewnictwa — krakowska specjalność

30 lat mija odkąd kilkunastoosobowa grupa odlewników w ramach utworzonego obecnie krakowskiego „Prodelewu” zapoczątkowała w skali krajowej wojnę projektowania odlewni. Początki były skromne. Startowano od opracowania dokumentacji kilku maszyn i urządzeń odlewniczych. Już wkrótce jednak stworzono projekt pier-

wszych, nowych zakładów odlewniczych, tj. dzisiejszej krakowskiej „Armatury”. W ciągu trzech dziesięcioleci lat w składzie załogi „Prodelewu” znalazła się wyspecjalizowana kadra inżynierów-techników podejmująca i rozwiązująca najtrudniejsze nawet problemy projektowe swej branży. Do dziś w „Prodelewie” opracowano dokumentację konstrukcyjną dla ok. 100 typów maszyn i urządzeń odlewniczych, w tym wielu bardzo oryginalnych. Opracowano też wiele dokumentacji konstrukcyjnych dla zmechanizowanych i automatyzowanych oddziałów wytapiania metali oraz dla kilkudziesięciu urządzeń ciepłych służących odlewnictwu.

Krakowski „Prodelew” wykonał też dokumentację dla kilkudziesięciu kompleksów produkcyjnych oraz wydziałów odlewniczych, które pracują dziś w ZSRR, Czechosłowacji, Bułgarii, NRD, Jugosławii, w Korei, Indiach.

Krakowski „Prodelew” jest też laureatem wielu nagród w dziedzinie postępu technicznego i wynalazczości w skali krajowej, a także międzynarodowej. Żeby wspomnieć o najwyższym wyróżnieniu „Złota Kadzia” na Światowej Wystawie Odlewniczej w Brnie. (bp)

W Klubie Dziennikarzy Spotkanie z Krystyną Zbijewską

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką” zaprasza w niedzielę o godz. 18-ej na kolejną wieczór z cyklu „Z talków warsztatu dziennikarskiego” — spotkanie z red. Krystyną Zbijewską, publicystką, recenzentką teatralną, autorką artykułów na temat życia kulturalnego. Od 1945 r. związana z redakcją „Dziennika Polskiego” zamieszkała red. K. Zbijewska swe prace również w innych pismach — jak „Życie Literackie”, „Przekroju”, „Teatr”, „Miesięcznik Literacki” — ogłasza także od czasu do czasu na ekranach TV. Wieczór w Klubie „Pod Gruszką” poprowadzi para popularnych aktorów: Marta Stebnicka i Tadeusz Malak. Red. K. Zbijewska przygotowała na swój wieczór klubowy symboliczną miniwystawę, ukazującą w skrócie jej dziennikarską drogę, artystyczne przyjaźnie i oczywiście — zafascynowanie Wyspiańskim. (bp)

Warto zobaczyć

Gorąco zachęcamy krakowian, a zwłaszcza młodzież do zwiedzenia niezwykle interesującej wystawy urządzonej w świetlicy Przedsiębiorstwa Projektowania i Realizacji Inwestycji Przem. Cementowego, Wapieniarskiego i Gipsowego przy ul. Morawskiego 5. Zgromadzono tu wiele archiwalnych zdjęć upamiętniających najważniejsze wydarzenia z dziejów polskiego ruchu robotniczego, w szczególności: walkę z okupantem, utrwalenie władzy ludowej, a także wydarzenia poprzedzające i sam Kongres Zjednoczeniowy, jak też wydarzenia z 30-lecia PZPR. (bp)

Wigilia dla samotnych

Dorocznym już zwyczajem Krakowska gastronomia urządza Wigilię dla samotnych. Tym razem takie uroczyste kolacje będą się odbywały w dwu restauracjach — „Ermitaż” i „Kryształowa” Na Kozłowiec.

Komunikaty Wydziału Komunikacji

W dniach 17 i 18 bm. nastąpią ograniczenia w zatrzymywaniu się i postoju pojazdów na odcinkach następujących ulic: w dniu 17 bm. od godz. 18 obowiązującą będą ograniczenia w Rynku Głównym, ul. Bernardyńskiej, na parkingu przy ul. Podzamcze (plac przy skrzyżowaniu z ul. Grodzką). Ograniczenia wymienione wyżej obowiązujące będą w niedzielę. Pojazdy pozostawione w miejscach obowiązujących przedmiotowych ograniczeń będą usuwane z tych miejsc na koszt ich właścicieli.

Dnia 16 grudnia od godz. 14 nastąpi uruchomienie przejazdu przez most Powstańców Śląskich w kierunku od strony ul. Na Zjeździe do ul. Bohaterów Stalingradu.

Tak więc trasa z kierunku od strony Wieliczki w stronę centrum przebiegać będzie ulicami: Lwowska — Józefińska — Targowa — Solna — zachodnim zjazdem nowo wykonanego układu drogowego do ul. Na Zjeździe i dalej przejazd na most Powstańców Śląskich do skrzyżowania ulicy Podgórskiej z ul. Bohaterów Stalingradu.

Równocześnie zwraca się uwagę kierujących pojazdami na istniejący przejazd przez torowisko tramwajowe w ul. Na Zjeździe i związane z tym przejazdem oznakowanie, gdyż ruch pojazdów szynowych odbywa się w tym miejscu w obu kierunkach. Rozwiązanie powyższe będzie utrzymywane do czasu otwarcia pełnego ruchu (dwukierunkowego) przez nową ulicę Na Zjeździe.

Na świąteczny stół

Przyprawy, bakalie i owoce południowe

Do sklepów dostarcza się odpowiednio ilości proszków do pieczenia, cukru waniliowego, aromatów do ciast, drożdży. Maku będzie łącznie 150 ton czyli o 41,5 proc. więcej niż na ubiegłorocznym świecie. Handel dysponuje odpowiednimi zapasami rozmaitych gatunków maki i cukru.

Zakłady Drobiarskie przygotowały zapas ok. 13 mln świeżych jajek czyli też więcej niż w ub. roku. Spółdzielnia Mleczarska zwiększy dostawy masła o 3 proc., a także przygotowuje więcej pełno- i półtłustych serów białych i twarogów, lepszej smietany.

Kraków otrzymuje ponadto 50 ton orzechów laskowych, także 200 ton rodzynków czyli o 38,6 proc. więcej niż w roku ub. i 25 ton migdałów. Dostarczą się 2200 ton pomarańczy (o 37 proc. więcej), zwiększone są transporty cytryn. Należy spodziewać się dalszych partii bananów, których do tej pory rozprawiano już 220 ton. Jutro natomiast — niedziela handlowa. Sklepy spożywcze czynne będą od godz. 8 do 14, a z artykułami przemysłowymi — w godz. 10-16. (Z)

Komunikat MPK

Dyrekcja Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Krakowie uprzejmie zawiadamia PT Pasażerów, że czasowo zawieszona linia autobusowa pospieszna „A” z dnem 16 XII 73 r., zostaje przywrócona na swą poprzednią trasę tj. z OS. WIDOK do CENTRUM ADMINISTRACYJNEGO HUB.

Arcydzieła dramaturgii polskiej

Ministerstwo Łączności wprowadziło do obiegu emisję sześciu znaczków pocztowych pn. „Arcydzieła dramaturgii polskiej”. Na poszczególnych znaczkach przedstawiono portrety polskich autorów dramatycznych, tytuł sztuki oraz symboliczną grafikę nawiązującą do utworu. M. in. Stanisława Wyspiańskiego i jego sztukę „Wesele”. (TG)

NOTATNIK KRAKOWSKI

DZIS O GODZINIE:
* 17 — Miejski Ośrodek Kultury, Nowy Targ, al. Tysiąclecia 37 — Otwarcie II Dorocznej Wystawy Plastyków Nieprofesjonalistów.
JUTRO O GODZINIE:
* 16 — „Starówka”, ul. Szepeńska 51Ip. — Filmy dla dzieci.
* 17 — Muzeum Historyczne, ul. Jana 12 — W Teatrze Lektora — Wieczór utworów K. I. Gałczyńskiego pt. „Szaflitowy wieczór”. Czytają M. Przybylska i E. Wojciechowska.

W PONIEDZIAŁEK:
* 16 — Pałac Młodzieży, ul. Krowoderska 8 — Pogadanka o drapieżnikach A. Budziszewskiego i przeczca (dla kl. V-VIII). Film „Ten cudowny piasek partyzanckich dróg”.
* 16 — Sukiennice, Kram pod Płaszczkami — Gra Krakowska Szmelopaka.
* 18 — ul. Kopernika 15 — Pol. Tow. Kardiologiczne: L. dr hab. med. J. P. Dúbiel — „Prawidłowa i zaburzona czynność zastawki

rozmowy przy herbacie

Pod patronatem UNESCO

VI Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Krakowie jest jedną z 26 szkół średnich w Polsce, które są stowarzyszone w UNESCO. Na pytanie: co z tego patronatu wynika? — odpowiada dyrektorka VI Liceum, mgr JADWIGA BIEŁOWA.

— W procesie dydaktycznym i wychowawczym wyjaśniamy i propagujemy idee UNESCO: wzajemne porozumienie się młodzieży w szerszym nauce i oświacie, pokazujemy, jak walka z analfabetyzmem na całym świecie przyczynia się do poznania innych kultur i narodów. W związku z tym nasza szkoła ma określone obowiązki, i tak np. od wielu już lat uczniowie VI Liceum prowadzą korespondencję z młodzieżą różnych krajów, wysyłamy za granicę książki, albumy i inne materiały obrazujące historię i dzień dzisiejszy Polski, otrzymujemy w zamian podobne zestawy informacyjne. Ponadto, co też wynika z tej przynależności, dużą wagę przykładamy do nauki języków obcych.

— W ubiegłym miesiącu, w Gorzowie odbyła się narada dyrektorów szkół średnich zrzeszonych w UNESCO. Co było jej głównym tematem?

— Co dwa lata Ministerstwo Oświaty i Wychowania organizuje narady poświęcone pewnym problemom. Tym razem dyskusowaliśmy o nauce języków obcych przy ich poszerzonym programie nauczania. Szkół, które prowadzą takie zajęcia, jest w Polsce dużo, lecz tylko jedenaście z nich, w tym i nasze VI Liceum ma tak rozbudowany ten system:

w poszerzonym programie (tzn. gdy zamiast trzech jest siedem lekcji tygodniowo), uczymy młodzież aż czterech języków: angielskiego, francuskiego, niemieckiego i rosyjskiego. W Gorzowie dowiedzieliśmy się m. in. i takiej wiadomości, która zainteresuje wszystkich Czytelników „Echa”, mianowicie: obecnie na całym świecie zerwano z dotychczasowym, bardzo modnym w ostatnich latach sposobem nauczania, opartym na najnowszym zdobyciu techniki, m. in. z nauczaniem laboratoryjnym etc. Przy nauce języków obcych potrzebne są proste techniki i urządzenia: magnetofon i taśma, adapter i płyta, oraz dobry nauczyciel. Oczywiście, nieodzowne są też: lektura, słownik i ćwiczenia.

— Pani Dyrektorko, jak się dowiedziałem, w tych dniach VI Liceum im. Adama Mickiewicza obchodzi wielkie święto...

— Co roku uroczyste czcimy naszego patrona, co roku pod innym hasłem. Obecnie mamy, można by rzec, podwójną okazję do święta, mianowicie: 60-lecie odzyskania niepodległości, 60-lecie nadania szkole imienia wielkiego Wiosna. Wreszcie ONZ, w ramach swego tygodnia, propagował hasło: „Adam Mickiewicz poeta wolności”. Na tę uroczystość zaprosiliśmy delegację wszystkich szkół w Polsce, które mają tego samego o my patrona, zaprosiliśmy też delegację Liceum im. A. Mickiewicza z Kowna. Jutro odbędzie się uczniowski seminarium, a w poniedziałek rano w sali kina „Kijów” urządzamy imprezę pt. „Niedziela, ty nad poziom wyłatał”, w której wystąpi H. Czerny-Stefańska z recitalem fortepianowym i T. Malak z recytacjami.

— Dziękuję za rozmowę.
MECZYSLAW KASPRZYK

Stan wyjątkowy w Okrajnej

Dzisiaj o godz. 19.15 w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie odbędzie się przedstawienie sztuki krakowskiego dziennikarza, satyryka i poety — Henryka Cyganika pt. „Stan wyjątkowy w Okrajnej”. Jest to groteska opowiadająca o niezwykłym dopuszczeniu losu, jaki spadł na wieś Okrajna, do której — z nie wyjaśnionych przyczyn nie może dotrzeć wiosna. Reżyseria Marek Kmiecinski, scenografia Tadeusz Smolicki, muzyka Henryk Morza.

Poniedziałek I

12.45 TTR Uprawa roślin. 13.25 TTR Hod. zwierząt. 15.25 Progr. dnia. 15.30 NURT — Matematyka. 16 Dziennik. 16.10 Obiektyw. 16.30 Dzień dobry, tu Telewizja. 16.50 Dla dzieci: — Zwierzyniec. 17.30 Film Latański Czarnoksiężskiej — Białe słońce pustyni — film fab. prod. radz. 19 Dobranoc. 19.10 Siódemka. 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 Teatr Telewizji — C. Zuckmayer — Kapitan z Koepenick. 22.20 Kto to jest? — teleturniej. 22.50 Dziennik. 23.05 Proscenium — mag. teatralny — wyd. specjalne posw. 60. roczn. ZASP-u.

Poniedziałek II

16 Progr. dnia. 16.05 Nowoczesność w domu i zagrodzie. 16.30 Jez. niem. — kurs podst. 17. Spotkajmy się raz jeszcze. 17.05 Szopkarze spod Babiej Góry — teledysk świąt. 17.10 Co pod choinkę? — fel. film. 17.25 Na Orawie — teledysk świąt. 17.30 Pasje E. Kłoskowskiego. 17.55 Turniej Hamletów — Zielona Gęś. 18.20 Konc. w Orawie — teledysk świąt. 18.25 Poczta aktorów pols.: St. Jasiukiewicz. 19.05 W Tatrach — teledysk świąt. 19.10 Kronika (Kr). 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 6 Festiwal Kultury Studentkiej. 21.10 Przed sądem —

progr. publ. 21.55 24 godziny. 22.05 Wczoraj i dziś na Polu Mokotowskim — progr. dok. 22.25 Ni to i owo — quiz. 22.45 Jubileusz D. Rinn.

Wtorek I

6 TTR Uprawa roślin. 6.30 TTR Hod. zwierząt. 8.10 Dla szkół: Historia — kl. VIII. 9. Dla szkół: Jez. polski — kl. VI. 10 Dla szkół: Jez. polski — kl. II lic. 11.05 Dla szkół: progr. dla najmłodszych — kl. I — Matematyka. 13.25 TTR, RTSS Jez. polski. 14 TTR, RTSS Fizyka. 15.25 Progr. dnia. 15.30 Telewizyjny klub seniora. 16 Dziennik. 16.10 Obiektyw. 16.30 Dzień dobry, tu Telewizja. 16.50 Studio Sport. 17.55 Sonda. 18.25 Raj zwierząt — Tropikalna flora i fauna na Madagaskarze — film dok. RPN/jap. 18.50 Radzimy rolnikom. 19 Dobranoc. 19.10 Siódemka. 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 Nowele G. Greena — Ostatnia szansa Levera — film fab. TV ang. 21.35 Świadkowie. 21.55 Camerata. 22.25 Dziennik. 22.40 Studio Sport.

Wtorek II

16.15 Progr. dnia. 16.20 Jez. ang. — kurs podst. 16.50 Jez. niem. — kurs podst. 17.15 Dla

tygodniowy program TV

(od 18 do 22 grudnia 1978 r.)

dzieci: O kotku, który nie chciał być kotkiem — wid. lalkowe. 17.40 Od lewicy. 18 Studio Sport: Klub Kibica. 18.30 Młodzieżowy mag. techniki — Lidar. 19.10 Kronika (Kr). 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 Wtorek melomana — konc. chóru i orkiestry. PRITV w Krakowie. 21.35 24 godziny. 21.45 Wieczór film.: 1. Nowości pols. dokumentu — Wól i Piekarczyk — filmy. 2. Klasyki radz. kina. 3. Filmy z lamusa.

Środa I

6 TTR, RTSS Jez. polski. 6.30 TTR, RTSS Fizyka. 12.45 TTR, RTSS Matematyka. 13.25 TTR, RTSS Chemia. 15.25 Progr. dnia. 15.30 NURT — Naucz. początek. 16 Dziennik. 16.10 Obiektyw. 16.30 Dzień dobry, tu Telewizja. 16.50 Dla dzieci: Entleczek — Słowniczek. 17.15 Losowanie Małego Lotka. 17.25 Uparci — progr. publ. 18.05 Skarbiec — mag. hist. 18.35 Między nami jaskiniowcami — Wendeta albo wiele hałasu o nic — film anim. USA. 19 Dobranoc. 19.10 Siódemka. 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 NURT — Marketing po polsku — progr. publ. 21 Sensacje z przeszłości — Rodowody wielkich znalezisk. 21.30 Melodie — Popularne arie operowe. 21.50 24 godziny. 22 Wszystko już było — Spotkanie z balladą — cz. 1.

demka. 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 Życie bez złudzeń — film fab. RFN. 22.05 Studio Sport — spraw. z meczu piłki nożnej Holandia — RFN. 22.55 Dziennik. 23.10 F. Parnell — film dok. prod. pol.

Środa II

15.55 Progr. dnia. 16 Wszelchnia telewizyjna — Oceany umierają powoli. 16.30 Jez. ros. — kurs podst. 17 Jez. ang. — kurs podst. 17.30 W starym kinie — Cyganeria — film fab. USA. 19.10 Kronika (Kr). 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 Niejatywy — Marketing po polsku — progr. publ. 21 Sensacje z przeszłości — Rodowody wielkich znalezisk. 21.30 Melodie — Popularne arie operowe. 21.50 24 godziny. 22 Wszystko już było — Spotkanie z balladą — cz. 1.

Czwartek I

6 TTR, RTSS Matematyka. 6.30 TTR, RTSS Chemia. 13.25 TTR, RTSS Historia. 14 TTR, RTSS

Matematyka. 15.25 Progr. dnia. 15.30 Dla młodych widzów — Co dalej maturzysto. 16 Dziennik. 16.10 Obiektyw. 16.30 Dzień dobry, tu Telewizja. 16.50 Czwartek TDC — Tak trzymaj — oraz Zegnajcie moje 15 lat — odc. film fab. TV franc. 18.10 Dom i my. 18.25 Polygon. 18.50 Radzimy rolnikom. 19 Dobranoc. 19.10 Siódemka. 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 Pocałunek śmierci — film fab. USA. 22.10 Pmag. 22.55 Dziennik. 23.10 W minutę po premierze — Zbiór — progr. publ.

Czwartek II

16.15 Progr. dnia. 16.20 Jez. franc. — kurs podst. 16.50 Jez. ros. — kurs podst. 17.20 U źródeł sztuki. 18 Pies Kantor w akcji — odc. pt. Tajemnicza studnia — film fab. TV węg. 19.10 Kronika (Kr). 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 NURT — Naucz. początek. 21 NURT — Psychologia. 21.30 NURT — Matematyka. 22 24 godziny. 22.10, Bez recept — rozm. o wych. — cz. 1.

Piątek I

6 TTR, RTSS Historia. 6.30 TTR, RTSS Matematyka. 9. Dla dzieci: — Dwanaście miesięcy — cz. 1 film fab. prod. radz. 12.45

TTR, RTSS Matematyka. 13.25 TTR, RTSS Wskazówki metod. 15.25 Progr. dnia. 15.30 NURT — Pedagogika. 16 Dziennik. 16.10 Obiektyw. progr. woj. m. krak. krośn. — nowosadec. przemys. rzesz. — tarn. 16.30 Dzień dobry, tu Telewizja. 16.50 Dla dzieci: Piątek z Pankracym. 17.15 Klinika, zdrowego człowieka — O pomocy w nagłych wypadkach. 17.50 Zawodowcy — kom. film. TP. 18.35 Stawka — teleturniej. 19 Dobranoc. 19.10 Siódemka. 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 Fortepian w powietrzu — kom. film. prod. węg. 22.05 Świat, ludzie, idee — progr. publ. 22.35 Dziennik. 22.50 Planeta Ziemia — Rodzina Słońca.

Piątek II

16.05 Progr. dnia. 16.10 Dom i my. 16.25 Jez. franc. — kurs podst. 16.55 Proces optimum — Na ogromnym smoku jeździł będziesz — rep. 17.20 Poradnia Zaufania. 17.50 Klub Jazzowy Studia Gama — Międzynar. Konkurs Pianistów Jazzowych — Kalisz 78. 18.30 Turystyka i wypoczynek. 19.10 Kronika (Kr). 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 Studio Sport — Wokół stadionów. 21 Mag. morski. 21.30 24 godziny. 21.40 Puste krzesło — film dok. TP. 22 Zbieg z Dantem — film fab. prod. ang.

Program IV

Wiadomości: 7, 12, 16, 22.55.

8.30 Hist. w zwiędziale muzyki operowej (Kr) (Stereo). 9 Tyko dla dorosłych (Kr). 9.10 Lit. na dzień dobry (Kr). 9.48 Amatorskie zesp. naszego regionu (Kr). 10 Z karmy bajek — konc. dla dzieci. 11 Lekc. jez. łac. 11.20 Fonoteka folkloru. 11.35 Zgadnij, sprawdz. odpowiesz. 12.06 Chopiec z Salciech Stepów — słuch. wg pow. I. Noweckiego. 13.10 Klub Olimpijczyków. 13.30 Konc. z gwiazdą — Sheila. 14.10 Dźwięk. w tajemniczym — Jaskółki. 14.40 Muzyk z jednej płyty (Kr) (Stereo). 15 Z biegiem lat, z biegiem dni — odc. 5 słuch. wg spektaklu Teatru Starego w Krakowie (Kr) (Stereo). 16.05 Studio Wawel (Kr) (Stereo). 17.10 Opow. K. Wyki (Kr). 17.30 Konc. zyczeń (Kr). 18 Radiolatornia. 18.25 M. de Falla: Taniec ognia. 18.30 Konfrontacje z encyklopedią Ziemia. 19 L. Madetola — Botanicy — opera w 3. aktach (Kr) (Stereo). 21.12 Rec. z nagr. wiołenczelisty D. Szafrańca. 22 Krak. aktualności sport. 23.10 Międzynarod. Tytułowa Kompozytorów — Paryż 1978 r. 22.40 R. Schumann: Bajkowe opow.

KIDDY Co KIDDY gozdz Co gozdz? KIDDY

SOBOTA 16 GRUDNIA Albiny Zdzisław	NIEDZIELA 17 GRUDNIA Olimpi Lazarza
---	---

TEATRY

Sobota

Słowackiego 19.15 Moralność pani Dulskiej. Miniatura (pl. sw. Duchą, 2). 19.15 Policjanci (premier-pras). Modrzejewskiej 19.15 Wyzwolenie. Scena Forum 17 Toast. Kameralny 19.15 Smak miodu. Bagatela 19.30 Kram z piosenkami Ludowy 19.15 Stan wyjątkowy w Okrajnie. Muzyczny (ul. Lubicz, 48). 19.15 Kraina uśmiechu. Gróteska 10, 17 Maciupek z Krainy Muminków. 15 Słoneczny świat. Kolejarza (ul. Bocheńska 5) 19 Wesele Fonia. Kawiarnia „Lite-racka” (ul. Pijarska) 21.30 Kabaret. Literacki — Nieszczęście ze szczęściem. Kawiarnia „Pod Pa-wiem” (ul. Grodzka) 17 Spotkania z liryką i żartem pt. Jesien. Filharmonia Krakowska 18 Koncert symfoniczny.

Niedziela

Słowackiego 14 Król Roger. 19.15 Moralność pani Dulskiej. Miniatura 19.15 Policjanci (prem. pras.). Modrzejewskiej 19.15 Wyzwolenie. Scena Forum 17 Toast. Kameralny 14.30 Emigranci. 19.15 Smak miodu. Bagatela 19.30 Kram z piosenkami Ludowy 11 Bajki mówią o nas (przedst. zamkn.). abonam. nieważny. 19.15 Stan wyjątkowy w Okrajnie. Gróteska 10, 17 Maciupek z Krainy Muminków. 12, 15 Słoneczny świat (widow. o godz. 12 zamkn.). Teatr. Kolejarza 15, 19 Wesele Fonia. Teatr 38 19 Grupa „Tarcie” — Trzema Krzyżakami.

KINA

Sobota

Kijów 16.15, 19.30 O jeden most za daleko (ang. l. 15). Uciecha 13.30, 16, 20.30 Bez znieulenia (pol. l. 16). Warszawa 15.45, 20.15 Koziorożec-1 (USA l. 13), 18 Halo Szpiebrka (pol. l. 13). Wolność 15, 18, 20 Abba (szw. b.o.). Sztuka 15.45, 18, 20.15 Dzień Iluzjon. Wanda 15.45, 18, 20.15 Joseph Andrews (ang. l. 15). M. Gwardia 14.45, 19.15 Ofiara namietności (hispz. l. 18), 17 Nieuchwytny morderca (wl. l. 13). Wrzos (Zamojskiego 5) 15.45, 18, 20.15 Wypsy na Goldstromie (USA l. 12). Świt (os. Teatralne 10) 15.45, 18, 20.15 Powrót człowieka zwanego Koniem (USA l. 15). Mała sala 15, 17, 19 Koronczarka (szwajc.-fr. l. 15). Światowid (os. Na Skarpie 7) 15.45, 18, 20.15 Rollercoaster (USA l. 13). Mała sala 15, 17.15, 19.30 Maratończyk (USA l. 13). Kultura (Rynek GL 27) 14, 16, 18 Sugarland Express (USA l. 15), 20 Ryzy (wl. l. 13). Wiedza (Rynek GL 27) 16.30, 18.30 Popiół i diament (pol. l. 15). 17.50 Ślad, Olga Bożnińska, Mikro (Dzierżyńskiego 5) 16, 18, 20 Męczycyza z białym goździkiem (szw. l. 15). Dom Żołnierza (ul. Lubicz 48) — nieczynny. Związkowiec (Grzegorzka 7) 20 Rozmowa (USA l. 15). Wista (Gazowa 21) 16 Rok święty (fr. l. 15), 18, 20 Konie Valdeza (wl. l. 15). Maskotka (Dzierżyńskiego 5) 15.30, 17.30, 19.30 Śmierć z komputera (fr. l. 15). Pasaż (Pasaż Bielaka) 15, 16, 17 Przygody Bolka i Lolka. 18, 20 Starą strzela (fr. l. 13). Podwa-

welskie (ul. Komandosów 21) 16, 18 Port lotniczy-77 (USA l. 15). Tezza (ul. Praska) 17, 19 Cenny depozyt (fr. l. 12). Ugorek (os. Ugorek) 15, 17 Powrót różowej pantery (ang. l. 12), 19 Inny mężczyzna, inna szansa (fr. l. 15). Sfinks (Majakowskiego 2) 16, 18, 20 Lokator (fr. l. 18).

Niedziela

Kijów 14 Rocky (USA l. 15), 16.15, 19.30 O jeden most za daleko. Uciecha 10, 12, 30, 15.30, 18, 20.30 Bez znieulenia. Warszawa 10, 12.30 Przeloty Missouri (USA l. 15), 15.45, 20.15 Koziorożec-1, 18 Halo Szpiebrka. Wolność 10, 12, 16, 18, 20 Abba. Sztuka 10, 12 Mały Iluzjon. 15.45, 18, 20.15 Iluzjon. Wanda 10 (seans zamknięty), 12.15, 15.45, 18, 20.15 Joseph Andrews. M. Gwardia 14.45 Kochał abożur (pol. b.o.), 14.45, 19.15 Ofiara namietności, 17 Nieuchwytny morderca. Wrzos 11, 12 Bajki, 13 Sugarland Express, 15.45, 18, 20.15 Wyspy na Goldstromie. Świt 13 Szkarłatny pirat (USA l. 15), 15.45, 18, 20.15 Powrót człowieka zwanego Koniem. Mała sala 15, 17, 19 Koronczarka. Światowid 13 Filip i Flap w Legii Człowieka (RFN b.o.), 15.45, 17, 20.15 Rollercoaster. Mała sala 15, 17.15, 19.30 Maratończyk. Kultura 10 Sanatorium pod Klepsydra (pol. l. 15), 12, 14, 16 Sugarland Express, 18 Popioły. Wiedza 16.30, 18.30 Popiół i diament. Mikro 11 Błękitny ptak (radz.-USA b.o. — seans zamkn.), 16, 18, 20 Męczycyza z białym goździkiem. Dom Żołnierza 15.45, 18 Zabitą na śmierć. Związkowiec 20 Rozmowa. Wista 11, 12 Bajki, 13, 16, 18 Konie Valdeza. 20 Rok święty. Maskotka 10.45, 12.15 Mały książę (b.o.), 15.30, 17.30, 19.30 Śmierć z komputera. Pasaż 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 Przygody Bolka i Lolka. 18, 20 Starsa strzelba. Podwawelskie 11, 12 Bajki, 16, 18, 20 Port lotniczy-77. Tezza 17, 19 Cenny depozyt. Ugorek 12, 13 Bajki, 15, 17 Powrót różowej pantery, 19 Inny mężczyzna, inna szansa. Sfinks 11, 12, 13 Bajki, 16, 18, 20 Lokator.

WYSTAWY MUZEA

Sobota — Niedziela

Wawel-komnaty (sob. niedz. 10—15), Skarbiec i Zbrojownia (sob. niedz. 10—15.30), Zamek i Muzeum w Pieskowej Skale (sob. niedz. 10—16), Muzeum Lenina, Topolowa 5: Lenin w Polsce, Internacjonalizm — Rewolucja — Niepodległość (sob. 10—17, niedz. 10—15 — wst. wol.), w Poroninie: Lenin na Połhanu (sob. niedz. 8—16 — wst. wol.), w Białym Dunaju (sob. niedz. 9—16 — wst. wol.), Muzeum Narodowe, Sukiennice: Galeria polskiej malarstwa i rzeźby 1764—1900 (sob. niedz. 10—16), Dom Matejki, Florjańska 41: 100-lecie namalowania Bitwy pod Grunwaldem. Szkiełce kompozycyjne do obrazów hist. J. Matejki (sob. 10—16, niedz. 9—15), Dworek J. Matejki w Krzesławicach, ul. Kru-czkowskiego 15 (sob. niedz. 9—14, 14.30), Szołayskich, pl. Szczępański 9: Polskie malar. i rzeźba do 1764 r. (sob. niedz. 10—16), Czartoryskich, Pijarska 8: Arcydziała ze zbiorów Czartoryskich (sob. 10—16, niedz. 9—15), Nowy Gmach, al. 3 Maja 1: Polskie malar. i rzeźba od końca XIX w. do cza-

sów współcz., Ubiory w Polsce — J. Matejki (sob. niedz. 10—16), Archeologiczne, Poelska 3: Mumie egipskie w świetle promieni „X”, Starożytn. i średn. Małop., Muzeum Archeologiczne w 60-lecie ucieki niepodległości. Ikona w cerkw. (sob. 14—18, niedz. 10—14), Etnograficzne, pl. Wolnica 1: Polska kultura ludowa, Zegary ludowe (sob. niedz. 10—15), Przyrodnicze, Sławkowska 17: Fauna Polski, Fauna epoki lodowcowej (sob. niedz. 10—13 — wst. wol.), Pawilon Wystawowy, pl. Szczępański 3a: Plakaty — KAW (sob. niedz. 11—18), Arkady, pl. Szczępański 3a: Malarstwo K. Mikulskiego (sob. niedz. 11—18), Galeria: Krzysztofory, ul. Szczępańska 2: XV Wyst. Grupy Krakowskiej (sob. niedz. 11—18), Prymat, Łobzowska 3: Tkaniny U. Kolażkowskiej (sob. 10—18, niedz. niedz.), św. Jana 3: Wyst. A. Majewskiego (sob. 11—18, niedz. niedz.), Pałac Sztuki, pl. Szczępański 4: Pokonkursowa wyst. proj. malar. gobelinow. dla zamków Polski połudn. (sob. niedz. 11—18), al. Róż 3: Obrazy I. Salisteana (sob. niedz. 11—18), Mały Rynek 4: Galeria — Malar. P. Kmiecika (sob. 14—20, niedz. 11—15), Czytelnia — 120 lat Drukarni Narodowej (sob. 10—21, niedz. 11—15), Florjańska 34: Grafika i malarstwo C. Torrandella — wyst. ma charakter sprzedażny (Hispz.) (sob. 10—17, niedz. niedz.), Rydlówka, Tetmajera 28 (sob. niedz. 11—14), KTF, ul. Boh. Stalingradu 13: Gdy rozdziła się wolna Polska w 1918 roku (9—21), Kopalinia Soli, Wieliczka oraz Muzeum Zup. Krak. (8—16), Kramy Dominikańskie, Stolarska 8/10: Plakaty amerykańskich artystów (sob. 11—19, niedz. niedz.), Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 1: Wysz. książek (sob. 10—15, niedz. 10—13), Jami Michałika, ul. Florjańska 45: Wyst. K. Masłowskiego (10—22), Zw. Naucz. Polskiego, ul. Szczępańska 20: Malar. i. Mizowej (17—20).

DYZURY

Pogot. MO, tel. 97, Straż Poż. 98, Pogot. Ratunk. Lazarza 14: wypadki tel. 99, zachorowania i przewozy 238-33, porady stomatologiczne, w przypadkach nagłych (sob. 20—7, niedz. 14—7), ambulatorium okulistyczne (cała doba), Rynek Podgórski 2: 625-50, 657-57, N. Huta 422-22, Lotnisko Balice 190-20, Dyżury szpitali:

Sobota

Chir. Trynitańska 11. Chir. dzieci. Prokocim, Urolog. Grzegorzka 18, Laryng. Prądnicza 35, Okulist. Witkowiec.

Niedziela

Chir. Prądnicza 80, Chir. dzieci. Laryng. Prądnicza 35, Urolog. os. Na Skarpie, Okulist. Kopernika 38 (Neurologia oraz inne oddziały szpitali wg rejonizacji). Dyżurne poradnie: internistyczna, pediatryczna, gabinet zabiegowy (18—21), zgłoszenia wizyty domowych (18—20), niedziela, dochodzi stomatologiczna (8—14), wizyty domowe (8—13), dla Śródmieścia: al. Pokoju 4, tel. 181-80, 123-96, dla N. Huty, os. Jagiellońskie bl. 1, tel. 356-26, dla Krowodrzy, ul. Galla 24, tel. 721-35, dla Podgórze, ul. Krasieleckiego Bożena 3, tel. 618-55, 650-99, Inf. Służby Zdrowia: tel. 205-11 (cała doba), Punkt Inf. Apteczny 107-65 (sob. 8—15, niedz. niedz.), Inf. Toksyk., Kopernika 26, tel. 193-99, Inf. akcji „W”, tel. 606-80 (sob. 8—17, niedz. niedz.), Lek. Spółdz. Pracy — Wizyty domowe lekarzy chorób dzieci (sob. 15—23.30, niedz. 8—23.30) oraz lekarzy kardiologów (sob. 16—23.30, niedz. niedz.), tel. 295-78, 235-66, Ośrodek Inf. dla Inwalidów, ul. 1 Maja 5, tel. 228-11 (pon. śr. i piąt. 16—18), Krak. Tow. Świadomego Macierzyństwa, Młodz. Poradnia Lekarska, ul. Boh. Stalingradu 13, tel. 278-08 (sob. 8—14, niedz. niedz.),

Poradnia Przedmażeńskie i Rodzinne, pl. Wiosny Ludów 6 (śr. i piąt. 16—19), Inf. o poradnictwie prawno-spol., wych.-zaw. i in., 254-74, 231-64, Tel. Zaufania 371-37 (16—22), dla dzieci i młodzieży 611-42 (sob. 14—18, niedz. niedz.), Milicyjna Telef. Zaufania 216-41 (cała doba), Inf. kolejowa zagr. 241-82, 222-48, kraj. 223-33, Inf. Turyst. „Wawel-Tourist”, ul. Pawia 8, tel. 260-91 (sob. 8—18, niedz. 8—14), Inf. Kult. KDK, pok. 144, III p., tel. 244-02 (11—18), Inf. o U. sługach, Florjańska 20, tel. 271-30, 228-90 (sob. 7—18, niedz. niedz.), N. Huta, os. Zgody 7, tel. 447-31 (sob. 8—18, niedz. niedz.), Pomoc Drogowa PZM, ul. Kawiorzy 3, tel. 755-75 i 748-92 (7—22).

APTEKI

Sobota — Niedziela

Rynek GL 42 (tien), Waryńskiego 24 (tien), Długa 88, pl. Wolności 7, Rynek Podgórski 9, N. Huta, Centrum City, ul. Huta, Centrum A, bl. 3 (tien).

Niedziela

Dyżury dzienne: jak wyżej.

RADIO

Sobota

Program I

Wiadomości: 15, 19, 20, 21, 22, 23, 0.01, 1, 2, 3, 4, 5. 16 Tu Jedynka. 17.30 Radiokurier — audycja informacyjna Studia Młodych. 18 Tu Jedynka. 18.25 Nie tylko dla kierowców. 18.33 Przeboje sprzed lat. 19.15 Z poznańskiego Studia. 19.30 Podwieczorek przy mikrofonie. 21.05 Gwiazdy jazzu — Mistrz boogie-woogie. 21.35 Przy muz. o sporcie. 21.55 Kom. Totalizatora Sport. 22.30 Tu Radio Kierowców. 22.23 Łódź na muz. antenie. 23 Wita Was Polska.

Program II

Wiadomości: 21.40, 23.30. 16.40 Rec. wiołenczelisty S. Vectomowa. 17 Z archiwum jazzu — S. Asmussem i jego zesp. 17.20 Rolimy razem z Nlą — wiersze J. Czechowicza. 17.40 Stworzony do roboty — rep. lit. 18 Muz. archiwum PR. 18.25 Pięścicyt Studia Gama. 18.30 Echo dnia. 18.40 Czas i ludzie — aud. kombajncka. 19 Matysiakowie. 19.30 Transmisja. Konk. Laureatów XIX Ogólnopols. Konk. Kompozytorskiego im. G. Fitelberga. Ok. 20.20 Notatnik kult. 20.40 D.C. koncertu. 21.50 H. Wolf: Sereńada włoska na małą ork. 22 Przedświąteczny męczyżna. 23 Mistrz interpretacji muz. dawniej. 23.35 Co słychać w świecie. 23.40 Muzyka.

Program IV

Wiadomości: 16.40, 22.55. 16.50 Na rad. anienie: wasze troski nasze wnioski (Kr). 17.05 Sob. Mag. Rozr. — Bar Barbar (Kr). 18.24 Pogoda (Kr). 18.25 Zapomniane kultury — Najstarsze osiedle świata — Jerycho. 19 Czy znasz swoje prawo. 19.15 Lekc. jez. franc. 19.30 Studio Dwoch — mag. (Kr). 21.15 Stereof. progr. muz. poważnej (Kr). 22.15 Rad. portrety Polaków — dr S. Burhard. 22.35 R-TV Szkoła Średnia dla Pracujących — Jez. polski. 22.50 Horowitz gra Skriabina.

Niedziela

Program I

Wiadomości: 8, 9, 10, 16.05, 16, 18, 20, 21, 0.01, 1, 2, 3, 4, 5. 8.05 Moja aud. muz. 9 Inf. sport. 9.05 Rad. Mag. Wojs. 10.05 Z albumu pols. pios. 10.30 Czekam na ciebie — słuch. A. Wolfowej. 11 Różne barwy pios. 12.45 Pols. muz. popularna. 13 Studio Gama. 14.30 W Jezioranach. 15 Konc. zyczeń. 16.05 Koniec zabawy — słuch. A. Twardochliba. 16.55 Konc. na in-

strumenty. 17.15 Studio Młodych. 18 Kom. Totalizatora Sport. 18.05 Przeboje z musicali. 19.15 Przy muz. o sporcie. 20 Konc. zyczeń. 21.05 Z dzieł kabaretu. 22 Telegramy muz. ze świata. 22.35 Muśi-con. 23.05 Inf. sport. 23.15 Rewia piosenek. 23.45 Jazz.

Program II

Wiadomości: 7.30, 8.30, 14.30, 18.30, 21.30, 23.30. 7.35 Male muzykowanie. 8—11.57 Niedzielne spotkania. 12.05 Poranek muz. symf. 13 Pasaż i potencjowanie doktora Fausta — słuch. J. S. Sity. 14.35 Estrada folkloru. 15 Brat Colo — słuch. P. Kováčovej. 15.45 Jazz. 16 Konc. chopin. z nagr. W. Bałchousa. 16.30 Program z dykanta. 17.35 B. Bartok: Di-vertimento na ork. 18 Panorama pols. wokalistyki. 18.35 Fel. publ. międzynarod. 18.45 L. van Beethoven Leonora 2. 19 Rec. D. Roussosa. 19.30 Studio Młodych — Rozgł. Harcerska. 20 Wielcy artyści estrady i kabaretu. 21 Wojsko, strategia, obronność. 21.30 Rozmaitości. 22 J. Brahms: I sonata G-dur op. 78. 22.30 To kładzie miłość. 23 Arcydziała muz. dawniej. 23.35 Publ. międzynarod. 23.40 Muzyka.

KRAKOWIA

Sobota I

6 TTR, RTSS Matematyka. 6.30 TTR, RTSS Biologia. 12.45 TTR Uprawa roślin. 13.25 TTR Hod. zwierząt. 14.20 Progr. dnia. 14.25 Dla dzieci: Skakanka. 14.55 Dziennik. 1

WSS Oddział Gastronomii w Krakowie

zaprasza na bale Sylwestrowe

do dancing-barów:

- „FENIKS” — ul. Jana 2
„KAPRYS” — ul. Floriańska 32

do restauracji:

- „WARSZAWIANKA” — ul. 1 Maja 4
„CYGANERIA” — ul. Szpitalna 38
„EUROPA” — ul. Mogiłańska 58
„DNIEPR” — ul. 18 Stycznia 55
„ARKADIA” — os. Centrum B
„KRYSZTAŁOWA” — os. Na Kozłówce
„NOWA” — ul. Grzegorzewska 63
„TEATRALNA” — os. Krakowiaków 2

- „LAS WOLSKI” — pawilon
„SIELANKA”, ul. Królowej Jadwigi 238
„MAGNOLIA” — os. Niepodległości
„HAWELKA” — Rynek Główny 34

do kawiarni:

- „POD PAWIEM” — ul. Grodzka 43
„RATUSZOWA” — Rynek Główny
„BARBURKA”, ul. Szymanowskiego 15
„PASAŻ BIELAKA”, Rynek Główny 9
„STYLOWA” — pl. Centralny
„MALWA” — pl. Dominikański
„KOPIUSZEK” — ul. Karmelicka 13
„TELIMENA” — ul. Mikołajska 5.

W programie WYSTĘPY ARTYSTÓW POLSKICH i ZAGRANICZNYCH

K-8774

Praca

Sprzedaż

SOLARIUM domowe — prod. REN, fabr. nowe — sprzedam. — Oferty 72596 „Prasa” Kraków, Wiślana 2.

FIAT 125 p, MR 1500, rok 1977, Zwierzyniecka 29/13 — godz. 16-19. g-72337

FIAT 131 Mirafiori — sprzedam. Oferty 72250 „Prasa” Kraków, Wiślana 2.

FIAT 125 p, rok 1976 — sprzedam. Tel. 410-63. g-72176

ZASTAWA 750 — sprzedam. Tel. 286-25 — wieczorem. g-72246

CZYNNY kiosk kwiatowy — Prądnik Czerwony — sprzedam. — Oferty 72374 „Prasa” Kraków, Wiślana 2.

FIAT 125 p, rok 1978 — sprzedam. Tel. 411-32. g-72331

FELGI „Cromadora” do samochodów Zastava 1100, Fiat 125, 128, 131, 132 — Fiat 125 p po wypadku, futro z „królika” nowe — rozmiar średni — tania sprzedam. Ul. Pilotów 24/45. g-72338

FIAT 125 p — sprzedam. Tel. 638-40, wewn. 393. g-72600

KOZUCHY damskie tureckie na szpicie. — Tel. 409-71, po 17.

CHARTY rosyjskie, sześcienne — sprzedam. Kraków, Bytomska 12/13. g-72369

SYRENA 105 wylosowany pilnie sprzedam. — Oferty 72204 „Prasa” Kraków, Wiślana 2.

SYRENA 103, stan dobry pilnie sprzedam. — Tel. 437-22, wewn. 292. g-72223

FIAT 125 p — 1500, sprzedam. Tel. 376-37, w godz. 16-18. g-71859

KURSY

tapetowania mieszkań i obsługi

pistoletu „grom” — organizuje Zakład Doskonalenia Zawodowego w Krakowie. — Wpisy: Kraków, ul. DIETLA 38, telefon 639-41, 652-98, codziennie w godzinach 8-17 K-8693

KURSY

obsługi suwnic, wózków akumulatorowych, autoklawów, dźwigów towarowo-osobowych — organizuje Zakład Doskonalenia Zawodowego w Krakowie. — Wpisy: Kraków, ul. DIETLA 38, telefon 639-41, 652-98, codziennie w godzinach 8-17 K-8675

KURSY

kresleń technicznych budowlanych, maszynowych oraz kosztorysowania robót budowlano-montażowych organizuje Zakład Doskonalenia Zawodowego w Krakowie. — Wpisy: Kraków, ul. DIETLA 38, telefon 639-41, 652-98, codziennie w godzinach 8-17 K-8688

KURSY

radiowo-telewizyjne I i II stopnia

stacjonarne i zaoczne organizuje Zakład Doskonalenia Zawodowego w Krakowie. — Wpisy: Kraków, ul. DIETLA 38, telefon 639-41, 652-98, codziennie w godzinach 8-17 K-8690

Zguby

MOZDRZĄNOWSKI Artur, zam. Wałbrzych, ul. Długa 13/21, zgubił legitymację studencką nr 17878 Masz, wydaną przez AGH. g-72380

STRUS Wojciech, zam. w Krakowie, ul. Kolberga 3, zgubił legitymację studencką nr 2383, wydaną przez AR w Krakowie. g-72328

ŚWIERK Zbigniew, zam. Kraków, os. Kosciuszki 11/32, zgubił legitymację szkolną 7276/77, wydaną przez Zasadniczą Szkołę Zawodową nr 9 w Krakowie. g-72585

FULBISZEWSKI Marek, zam. Kraków, Mazurska 4, zgubił legitymację studencką nr 5304, wydaną przez AWF Kraków. g-72679

KWASNIEWSKI Krzysztof, Kraków, ul. Marka 8, zgubił legitymację studencką, wydaną przez Wydział Prawa i Administracji UJ. g-72556

DURLIK Ewa, Kielce, ul. Boh. Warszawy 5/65, zgubiła legitymację studencką nr 27/73/c, wydaną przez AGH. g-72567

Lokale

2 POKOJE, ślepa kuchnia superkomfortowe, telefon — w Nowej Hucie — zamienie na dwie garsoniery (jedna z telefonem). Oferty 72306 „Prasa” Kraków, Wiślana 2.

PRZYJME studentów na mieszkanie, Kraków, ul. Krakuska 6/1. g-72363

PIĘKNE, słoneczne mieszkanie spółdzielcze — 2 pokoje z kuchnią, 47 m2, X piętro (windy), — na osiedlu Prokocim Nowy — zamienie na 2- lub 3-pokojowe, komfortowe — najchętniej w budownictwie międzywojennym — dzielnica Śródmieście albo Podgórze. — Oferty 72394 „Prasa” Kraków, Wiślana 2.

Nieruchomości

SRÓDMIEŚCIE! Superkomfortowe, 4-pokojowe mieszkanie własnościowe, I piętro, w domu dwurodzinnym, ogród, garaż — sprzedam. Tel. 263-08 (8-15). g-12409

Różne

GARAŻU poszukuje. — Tel. 735-33.

KOZACZKI modne — damskie, męskie, ze skór naturalnych, poleca „Chodaczek” Kraków — Czarnowiejska 93. Ceny obniżone. g-72346

MEBŁOŚCIANKI poleca, urządzenia przedpokoi, meble kuchenne wykonuje — stolarnia Wojcik, Pstrowskiego 32. g-72197

LINOLEUM, podłogowe, bojlery, filizy dekoracyjne, płytki posadzkowe, dźwiży rozsuwane skóropodobne, spawarki, siatki ogrodzeniowe — hodowlane — techniczne, wały do heblarki — poleca Łodziński, sklep, Pstrowskiego 35. g-70180

AUTO — sprzedasz — kupisz solidnie przez Biuro Usług Pośrednictwa — Zbigniew Mikulski, Kraków, pl. Lagiewnicki 12. g-71100

SPECJALISTYCZNY Zakład Samochodowy, wykonuje terminowo i solidnie usługi z zakresu: konserwacji antykorozyjnej nowoczesną techniką, z 2-letnią gwarancją na piśmie, upoważniająca do przeglądów w tym okresie, smarowania smarownicą pneumatyczną, mycia pod wysokim ciśnieniem! Zapisy przyjmuje się telefonicznie 827-81 — lub w zakładzie w godz. 8-18. Janina Marcinek, Nowa Huta — os. Leśkisko, ul. Zagłoby 28. g-72356

LOKAL

na pomieszczenia biurowe — KUPI lub WYNAJMIE Krajowa Spółdzielnia Hodowli Drobnego Inwentarza — Oddział w Krakowie, ul. Garbarska nr 11. K-8714

NA KIERMASZE ŚWIĄTECZNE

zaprasza

w dniach od 17 do 22 grudnia, w godz. 10 - 18, do:

- KS „Cracovia” — ul. Manifestu Lipcowego nr 27
Domu Kultury „Krakus” — ul. Wrocławska nr 28
KS „Garbarnia” — ul. Sołkowska nr 17

POLECAJĄC w dużym wyborze:

- słodycze
wina
bakalie
przetwory owocowo-warzywne
owoce
wyroby garmazeryjne
konserwy
ozdoby choinkowe
oraz artykuły gospodarstwa domowego.

Wszystkim naszym miłym Klientom składamy najlepsze życzenia Świąteczne.

K-8751

WOJEWÓDZKI ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI ROLNICZYCH „SAMOPOMOC CHŁOPIKA”

zawiadamia swoich PT Klientów, że w okresie do dnia 31 grudnia 1978 roku, wszystkie gminne spółdzielnie na terenie województwa miejskiego krakowskiego i składy na terenie m. Krakowa

prowadzą

wolnorynkową sprzedaż cementu hutniczego „250”

Odbiór własnym transportem kupującego, bezpośrednio z Cementowni w Nowej Hucie.

Dodatkowe informacje w tym zakresie można uzyskać telefonicznie pod nr 231-36, 659-48, 427-73, 611-14, 220-11, wewn. 53.

Zainteresowani proszeni są o zgłaszanie się w bazach Gminnych Spółdzielni oraz w składach Oddziału Handlu Opalem i Materiałami Budowlanymi w Krakowie. K-8606

ZAPRASZAMY

na KIERMASZ ŚWIĄTECZNY

organizowany w okresie od 17 do 22 grudnia — w godzinach od 10 do 18 w klubie Spółdzielni Mieszkaniowej „Krakus” przy ul. WROCLAWSKIEJ 28.

oferując w dużym wyborze:

- ARTYKUŁY SPOŻYWCZE i KOLONIALNE
WARZYWA i OWOCE
SŁODYCZE
KOSMETYKI
UPOMINKI

Wszystkim naszym Klientom składamy najlepsze życzenia ŚWIĄTECZNE i NOWOROCZNE „SPOŁEM” Wojewódzka Spółdzielnia Spożywców Oddział Krowodrza K-8705

KSIĄŻKA pod choinką zawsze miłym upominkiem!

ZAPRASZAMY do naszych księgarni krakowskich — na KIERMASZ GWIAZDKOWY, czynny również w niedzielę 17 grudnia w godzinach 10-16. — Szczególnie bogaty i ciekawy wybór książek czeka na miłych Klientów na specjalnie przygotowanym kiermaszu — w lokalu przy ul. WISLNEJ 3.

K-8759

„SPOŁEM” WSS ODDZIAŁ GASTRONOMII w KRAKOWIE

zaprasza na Kiermasze

garmazeryjno-cukiernicze i cukiernicze

organizowane w dniach od 22 do 23 grudnia w godzinach 10-18.

Kiermasze garmazeryjno-cukiernicze

organizują restauracje:

- HAWELKA — Rynek Główny 34 — kiermasz centralny
DNIEPR — ul. 18 Stycznia 55
KRYSZTAŁOWA — os. Na Kozłówce
ARKADIA — Nowa Huta, os. Centrum B — kiermasz garmazeryjny — oferując: ryby, drób w galarecie, paszety mięsne i z dziczyzny, śledzie w różnych postaciach, schab i boczek pieczone, drób pieczony, befsztyk po tatarsku. — Ceny za wyroby garmazeryjne z 30 proc. bonifikatą od cen II kategorii.

Kiermasze cukiernicze organizują kawiarnie:

- STYLOWA — Nowa Huta, os. Centrum C
MOZAIKA — Nowa Huta, os. Szkolne 36
SPORTOWA — Rynek Główny 17
FLORIAŃKA — ul. Floriańska 24
BEZA — ul. Sławkowska 28
KOPCIUSZEK — ul. Karmelicka 13
ARKADY — ul. Krakowska 9
ZAK — ul. 18 Stycznia 85
POD WAWEM — ul. Stradom 1
DELICJE — ul. Włóczęk 2 — (sklep cukierniczy) — polecając: torty, serowce, makowce, babki piaskowe — Przy sprzedaży pieczywa cukierniczego obowiązują ceny detaliczne. K-8721

Rewanż z Medvescakiem nie będzie formalnością

final Pucharu Zdobywców Pucharów. Zespół Hutnika w

T. Łopuszyński prezesem TKKF

ONEGDAJ odbyło się plenum Zarządu Wojewódzkiego TKKF w Krakowie poświęcone omówieniu głównych kierunków działalności ideowo-wychowawczej tej organizacji. W trakcie obrad dokonano wyboru nowego prezesa Zarządu Wojewódzkiego, gdyż dotychczasowy — E. Wierzbicki zrezygnował z pełnienia funkcji z uwagi na przeniesienie się do Warszawy. Nowym prezesem ZW TKKF wybrano Tomasza Łopuszyńskiego, wiceprzewodniczącym Zarządu Krakowskiego ZSMP.

Notatnik sportowca

KRAKOWSKI Okręgowy Związek Narciarski zaprasza wszystkich instruktorów narciarskich oraz pomocników instruktorów z okręgu krakowskiego zainteresowanych współpracą ze Związkiem oraz prowadzeniem szkolenia — na zebranie, które odbędzie się 20 grudnia o godz. 17.30 przy ul. Kosciuszki 39 (przystanek wioślarski).

ZESPÓŁÓW harcerskich uczestniczyło w halowym turnieju piłkarskim zorganizowanym przez szereg „Kolibów”. Wygrała drużyna „szerepu „Wodniaków” przed „Kolibami” i „Grodziakami”. Najlepszym bramkarzem wybrany został A. Piatek a tytuł najlepszego strzelca zdobył B. Laszczyk.

Niepokonane wiślaczki pojechały grać z beniaminkami

JUŻ CZTERNASIE kolejnych zwycięskich spotkań mają za sobą koszykarki Wisły, jedyny zespół w naszej ekstraklasie, który w tym sezonie nie doznał jeszcze porażki. Teraz przyjdzie grać wiślaczkom dwa wyjazdowe mecze w Lublinie i w Warszawie z zespołami ekstraklasowych beniaminków. Obydwa AZS-y nie odgrzywają w mistrzowskiej batalii większej roli, okupują dwa ostatnie miejsca w tabeli, lublinianki mają na swym koncie w 14 spotkaniach dwie wygrane, warszawianki są o jedno zwycięstwo lepsze. Wisła jest faworytem spotkań, powinna nadal utrzymać miano niepokonanej drużyny.

Z innych meczów najciekawszej zapowiada się pojedynek Spójni z LKS-em, najgroźniejszych obecnie rywali Wisły w walce o mistrzowski tytuł. Własny teren faworyzuje gdańszczanki. Etyloby to na rękę wiślaczkom, gdyż wówczas ich przewaga nad rywalkami wzrosłaby do trzech punktów (zakładając oczywiście, iż wygra ją obydwie mecze w Lublinie i Warszawie).

A oto program gier: **AZS Lublin** i **AZS Warszawa** podejmują **Wisłę** i **Stal Brzeg**. **Spójnia Gdańsk** i **Olimpia Poznań** grają z **LKS-em** i **Włókniarzem Pabianice** oraz **AZS Poznań** zmierzy się z **Lechem**.

— Szalenstwo — wrzeszczał. — To mniej niż napiwek! W końcu wepchnął Flavia w głęboki fotel i powiedział mu co ma robić. Przeprowadził już przedtem kilka rozmów telefonicznych. Rozmawiał z żoną dalekiego krewnego w Reggio Calabria, z jej bratem w Neapolu, który zajmował się sprzedażą luksusowych samochodów. Z jeszcze jednym dalekim krewnym, zajmującym posadę nauczyciela w wiejskiej szkole w szwajcarskim Ticino, a wreszcie z dwoma bojówkarzami, których wyrwał ze snu i którym wyznaczył spotkanie.

Signora Consoli leżała już w łóżku w sypialni na piętrze i przysłuchiwała się pobrękiwaniu aparatu telefonicznego stojącego na nocnym stoliku. Nie odważyła się podслушać, ale dochodzące ją z dołu krzyki męża świadczyły o tym, że dzieje się coś niedobrego i że chodzi o syna. Po pewnym czasie Flawio przyleciał na górę i zaczął trząskać szufladami i drzwiami szafy w swoim pokoju. Kiedy zebrała się wreszcie na odwagę było już prawie za późno, Flawio schodził na podwórce niosąc dwie walizki. Matka przytuliła go do siebie z rozpaczą — Flawio, jedyny sens jej życia, opuszcza dom! Ale avvocato odgrywał rolę na bok: tej nocy liczyła się minuta, a nawet sekunda.

ŁÓDŹ, Rozpoczęły się tu międzynarodowe mistrzostwa Polski w tenisie stołowym. W turnieju drużynowym wśród kobiet zwyciężyła KRL-D po wygrananiu w finale nad Jugosławią 3:0, a wśród mężczyzn RFN i dzięki pokonaniu Polski I (Dryszeł — Kucharski) 3:1.

MONTEGO BAY. Podczas tenisowego turnieju Borg pokonał Ramireza 6:1, 6:3, a Nastase wygrał ze Stocktonem 6:5, 6:4.

Telegraficznie

FRANKFURT. Podczas mistrzostw Armii Zaprzężonych w podnoszeniu ciężarów w wadze do 52 kg drugie miejsce zajął Zymunt Smalcerz, który tym startem zakończył swoją 18-letnią karierę sportową.

WARSZAWA. W rewanżowym meczu hokeja na lodzie drugiej reprezentacji Polska przegrała z Finlandią 3:4 (1:1, 1:1, 1:2).

GOETEBORG. W rewanżowym meczu hokeja na lodzie Szwecja ponownie uległa CSRS — tym razem 2:4 (2:1, 6:1, 0:2).

(Wi-Gr)

Turow i Górnik Włb. przeciwnikami „Smoków”

Drugi tydzień z rzędu koszykarze Wisły grać będą przed własną publicznością, tym razem ich przeciwnikami będą: ligowy beniaminek — Turow ze Zgorzelca i walbrzyski Górnik.

Dla drużyny „Wawelskich smoków” nie powinny to być trudne mecze, choć nie należy też spodziewać się łatwych zwycięstw krakowian. Górnik w dotychczas rozegranych sześciu spotkaniach uzyskał co prawda tylko dwa zwycięstwa, ale przegrywał mecze — wyjazdowo — po ogromnie zaciętej walce. Np. w Poznaniu uległ Lechowi zaledwie różnicą 1 punktu — 111:112, w Gdańsku przegrał z Wybrzeżem różnicą 9 punktów.

Młynarski (jeden z najbardziej utalentowanych polskich koszykarzy), Ignaczak, Słomiński, Reszke, pozyskany z Lublinianki — Krzykała, Kozłowski, Domaradzki, Krzesiak, to zespół groźny dla każdego, ambitny, walczący do końca. Przekonali się już o tym krakowianie, przegrywając nie tak dawno u siebie z górnikami.

Z Turowem winni mieć wiślacy łatwiejszą przeprawę, ale warto zobaczyć ten zespół — w którym prym wiodą bracia Borcycowie, Bukiel, Trzela i Kosicki.

Forma zaprezentowana na progu sezonu przez „Wawelskie smoki” zmartwiła kibiców drużyny. Nie tylko ich zresztą. Zasmucony jest trener Zdzisław Kassyk, którego wysiłki idą na marne, bo nie może znaleźć przygotowawczych zespołu do gry.

Przypominamy, że trójka wiślaków — A. Seweryn, Miedzik i Fikiel wróciła z długiego tournée reprezentacji po Brazylii i USA na cztery dni przed rozpoczęciem ligi, a więc zespół przystąpił do mistrzostw zupełnie niezgrany. Teraz, po sobotnio-niedzielnej kolejce spotkań — następuje przerwa w lidze do połowy stycznia.

Ale Kassyk znowu nie będzie mógł ćwiczyć zgrania zespołu, bo PZKosz. wystawił do udziału w turnieju wyzwoleńca stolicy reprezentację Polski i znowu kadrowicze, po kilku dniach świąt, jadą na zgrupowanie do Warszawy, a potem będą grać w turnieju. Wrócić do klubu na dwa dni przed

wznowieniem ligowych bojów. Dla Wisły będą to ogromnie ciężkie wyjazdowe mecze ze Śląskiem we Wrocławiu i LKS-em w Łodzi.

Program trzeciej kolejki spotkań ekstraklasy jest następujący: Wisła i Resovia podejmują Turow i Górnik, Legia i Start Lublin grają ze Śląskiem i LKS-em, a Lech spotka się z Wybrzeżem. (I)

Program trzeciej kolejki spotkań ekstraklasy jest następujący: Wisła i Resovia podejmują Turow i Górnik, Legia i Start Lublin grają ze Śląskiem i LKS-em, a Lech spotka się z Wybrzeżem. (I)

DZIŚ

ostatni kupon plebiscytowy — ostatnia szansa na nagrodę

Kończymy głosowanie na „Piłkarza Krakowa 1978 roku”

DZIEWIĄTY plebiscyt czytelników „Echa Krakowa” na najlepszego piłkarza naszego miasta w 1978 roku dobiega końca. Dziś po raz ostatni zamieszczamy plebiscytowy kupon, przypominając że mają już ostateczny termin oddawania głosów, kto więc jeszcze nie wysłał swoich typów, winien koniecznie dokonać tego w dniu dzisiejszym, o przyjęciu bowiem kuponów decyduje data stempla pocztowego — 16 grudnia.

W najbliższych dniach, po obliczeniu głosów, opublikujemy rezultaty tegorocznej imprezy, podamy nazwiska zwycięzców plebiscytu. Tradycyjnym zwyczajem laureata zaprosimy do redakcji na ceremonię wręczenia nagród — ufundowanego przez „Imago-Artis” srebrnego pucharu i upominku rzeczowego, który funduje rokrocznie współorganizator plebiscytu — Krakowski Okręgowy Związek Piłki Nożnej. W trakcie spotkania z laureatem przeprowadzimy losowanie nagród wśród uczestników konkursu, którzy na swych kuponach wypisali nazwisko „Piłkarza Krakowa 1978 roku”.

Przypominamy, że na uczestników czekają następujące nagrody:

- po pięć kart wolnego wstępu (plus proporzeczki klubowe) na mecze piłkarskie urządzane w przyszłym roku przez Wisłę, Hutnika i Cracovię (nagrody ufundowane przez zarządy tych klubów);
- torba podróżna (nagroda ufundowana przez krakowski oddział „Totalizatora Sportowego”);
- piłka nożna z autografem zwycięzcy plebiscytu (nagroda naszej redakcji).

Zamieszczając dziś ostatni kupon plebiscytowy przypominamy, że należy je nadsyłać na adres: „Echo Krakowa”, 30-960 Kraków, skrytka pocztowa 64 z dopiskiem „Piłkarz roku” oraz, że w jednej kopercie można przysłać dowolną ilość kuponów. Mieszkańcy Krakowa mogą także wrzucać kupony jeszcze dziś do skrytki korespondencyjnej naszej redakcji, umieszczonej w budynku przy ul. Wiślanej 2 (w bramie).

Zapraszając — już po raz ostatni — do udziału w IX plebiscycie wyrażamy nadzieję, miano „Piłkarza Krakowa 1978 roku” dostanie się w godne ręce, że wybór kibiców pokryje się z opiniami tak samych zawodników jak też trenerów i działaczy.

Czekamy na Wasze głosy — zapraszamy do głosowania do wyboru „Piłkarza Krakowa 1978 roku”.

Przypominamy, że na uczestników czekają następujące nagrody:

- po pięć kart wolnego wstępu (plus proporzeczki klubowe) na mecze piłkarskie urządzane w przyszłym roku przez Wisłę, Hutnika i Cracovię (nagrody ufundowane przez zarządy tych klubów);
- torba podróżna (nagroda ufundowana przez krakowski oddział „Totalizatora Sportowego”);
- piłka nożna z autografem zwycięzcy plebiscytu (nagroda naszej redakcji).

Zamieszczając dziś ostatni kupon plebiscytowy przypominamy, że należy je nadsyłać na adres: „Echo Krakowa”, 30-960 Kraków, skrytka pocztowa 64 z dopiskiem „Piłkarz roku” oraz, że w jednej kopercie można przysłać dowolną ilość kuponów. Mieszkańcy Krakowa mogą także wrzucać kupony jeszcze dziś do skrytki korespondencyjnej naszej redakcji, umieszczonej w budynku przy ul. Wiślanej 2 (w bramie).

Zapraszając — już po raz ostatni — do udziału w IX plebiscycie wyrażamy nadzieję, miano „Piłkarza Krakowa 1978 roku” dostanie się w godne ręce, że wybór kibiców pokryje się z opiniami tak samych zawodników jak też trenerów i działaczy.

Czekamy na Wasze głosy — zapraszamy do głosowania do wyboru „Piłkarza Krakowa 1978 roku”.

Czekamy na Wasze głosy — zapraszamy do głosowania do wyboru „Piłkarza Krakowa 1978 roku”.

Na „Piłkarza roku” typują:

Imię i nazwisko głosującego
Adres:

Totek

MALY LOTEK płaci: w I losowaniu — za piątki po 109,308 zł, za czwórki po 971 zł, za trójki po 56 zł; w II losowaniu — za piątki po 122,877 zł, za czwórki po 1.190 zł, za trójki po 82 zł.

EXPRESS-LOTEK płaci: za piątki po 283.013 zł, za czwórki po 3.385 zł, za trójki po 115 zł.

Dokąd pójdziemy?

Dziś

SIATKÓWKA	
Godz. 15.00	Hala Hutnika: Hutnik — Mubafizgucu Ankara (PZP siatkarzy)
Godz. 16.30	Wisła — Kolejarz (II liga kobiet)
KOSZYKÓWKA	
Godz. 15.00	Hala Wisły: Wisła — Turow Zgorzelec (I liga mężczyzn)
Godz. 17.00	Hala Korony: Korona — Stomil Olsztyn (II liga kobiet)
Godz. 18.30	Hala Hutnika: Hutnik — Lublinianka (II liga mężczyzn)
BOKS	
Godz. 15.00	Wieliczka, sala przy ul. Okrzei: Finały turnieju juniorów o „Złota Rękawice Wisły”.

Jutro

PIŁKA RĘCZNA	
Godz. 11.00	Hala Hutnika: Hutnik — Medvescak Zagrzeb (PZP szczytnistów)
SIATKÓWKA	
Godz. 11.00	Hala Wisły: Wisła — Płomień (II liga kobiet)
KOSZYKÓWKA	
Godz. 15.00	Hala Wisły: Wisła — Górnik Włb. (I liga mężczyzn)
Godz. 11.00	Hala Korony: Korona — Stomil (II liga kobiet)
Godz. 18.30	Hala Hutnika: Hutnik — Lublinianka (II liga mężczyzn)
SZERMIERKA	
Godz. 8.45	Sala Cracovii: Cracovia — Polonia Łaziiska — Marymont (IV тура Pucharu Polski)
BOKS	
Godz. 11.00	Wieliczka, sala przy ul. Okrzei: Finały turnieju juniorów o „Złota Rękawice Wisły”.

Na szachownicy

W KRAKOWIE zakończył się II mistrzostwa Kolek Rolniczych woj. śląskiego krakowskiego stowarzyszenia równocześnie eliminacje śródowniskowe. XX Międzynarodowego Turnieju Szachowego LZS o „Złota Wieża”.

W klasyfikacji indywidualnej zwyciężyli: mężczyźni — A. Michalik (LZS przy Krakowskim Związku Kolek Rolniczych) przed dyr. SKR-u w Dobczycach Z. Wiekierakiem i T. Kunalą z SKR Czernichów; kobiety — J. Kowalczyk (KZKR) przed K. Janikowską (SKR Czernichów). W punktacji zespołowej triumfował SKR Czernichów przed SKR Dobczyce i LZS KZKR. Organizatorami popularnej wśród LZS-owców imprezy był Zarząd LZS przy Krakowskim Związku Kolek Rolniczych oraz Rada Miejska Zrzeszenia LZS w Krakowie.

John Howlett
TANGO
NOVEMBER

Copyright by John Howlett 1977
Tłumaczył Stefan WILKOSZ

dźwięk dzwonka u frontowych drzwi. Była przekonana, że mąż pomylił klucze, a gruby głos w demofonie wydał jej się znajomy.

— To ja.

Nacisnęła guzik otwierający furtkę od ogrodzenia. Zaniepokoiła się dopiero, kiedy usłyszała wściekle ujadanie psa. Dlaczego mąż nie zawałał na niego, żeby go uspokoił? Pies zamilkł nagle a potem jęknął.

Drzwi na taras nie były zamknięte na klucz, więc pobiegła, żeby je zaryglować. W kuchni zastała dwóch mężczyzn. Krzyk matki obudził Giuseppina. Pobiegła do telefonu, ale druty były przecięte. W łazience tyłem do drzwi stał trzeci osobnik i broczył krwią na podłogę. Widocznie pies dobrał mu się do żywego ciała.

Giuseppina nie poznała żadnego z tych ludzi. Kazała jej się ubrać i zapakować walizkę. Zagrozili, że jeżeli nie będzie posłuszna, to załatwią jej matkę. Zrobiła więc co jej kazali, a nawet poiknęła pigułki, jakie wcisnęli jej do ręki. Powiedzieli jej, że są to nieszkodliwe środki nasenne. Porwanie dla okupu.

— Co stanie się z moją matką? — zapytała, kiedy wyprowadzali ją z domu.

— Dostanie te same pigułki — odpowiedzieli. — Zostaniemy przy niej aż zaśnie i będzie w porządku.

Trzeci mężczyzna wysiłgnął się niepostrzeżenie z domu. Ani matka ani córka nie rozpoznały go. Dopiero kiedy sprowadzono ją na podwórce i zobaczyła oczekującego dino, Giuseppina zorientowała się, co się dzieje. Stał tam Flawio, zdyszany i spocony z zakrwawionymi spodniami. Zrozumiała, że została porwana w sposób poświęcony tradycją, ale jeszcze nie wiedziała dlaczego. Ulżyło jej jednak, gdy zobaczyła znajomą twarz.

— Nie zrobię ci nic złego — zapewnił ją Flawio.

Były to ostatnie słowa, jakie do niej dotarły zanim zasnęła. Kiedy dojeżdżał do Messyny, gdzie miała okazję zawałać pomocy — była już pogrążona w głębokim śnie. Dino wjechało na prom, odchodzący o godzinie 1.40, na pięć minut przed jego odjazdem i nikt go nie zatrzymał. O wpół do trzeciej jechali już autostradą del Sole w kierunku północnym z szybkością 210 kilometrów na godzinę. O piątą po południu w opuszczonym zaułku jednego z przedmieść Neapolu przesiadli się do innego samochodu. Czekali tam na nich brat żony kuzyna siostrzeńca Flawio. Przy jego pomocy przeniesiono uśpioną dziewczynę z dnia do porche carrera, wymieniono dokumenty wozów. Flawio zasiadł za kierownicą i ruszył dalej na północ.

Wkrótce po szóstej minął Rzym. Porsche carrera wyprzedził szybkość 230 kilometrów na godzinę. Flawio zwolnił tylko dwa razy z powodu robót drogowych i zagęszczenia ruchu w tunelach Apeninów. Florencję mineli o siódmej trzydziestej, Bolonię kwadrans po osmej, a Mediolan trochę po dziewiątej.

(Ciąg dalszy nastąpi)